

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Politična plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 76 (12.401)

Trst, torek, 1. aprila 1986

primorski dnevnik

230

TRST
U. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD
Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

VEDNA KNJIZNICA
LJUBLJANA

Reagan v težavah zaradi dinamičnosti Gorbačova George Shultz poziva Sovjetsko zvezo naj se odpove »javni diplomaciji«

WASHINGTON, MOSKVA — Ameriški državni tajnik Shultz je po koncu 10-dnevnega potovanja po Evropi v Washingtonu izjavil, »da se ne bodo odnosi med obema velikima silama premaknili z mrtve točke«, če se ne bosta Amerika in Sovjetska zveza odpovedali »javni diplomaciji«. Po mnenju šefa ameriške diplomacije škodujejo odnosom med državama in zavirajo vsak napredek v reševanju spornih vprašanj nedavne javne izjave Washingtona in Moskve, vključno z zadnjim pozivom sovjet-

skega voditelja Mihaila Gorbačova, naj se voditelja obeh velesil sestaneta nekje v Evropi (Rim ali London) in poskušata doseči sporazum o preprečitvi podzemeljskih jedrskih poskusov. Shultz je ob tem izjavil, da tako prakso uporablja tudi Bela hiša. Za zgled je dal nedavni pogreb švedskega premiera Palmeja, ko je predsedniku sovjetske vlade Rižkovu izročil osebno pismo ameriškega predsednika Reagana, a ga je sovjetska agencija TASS že predhodno zavrnila. Bela hiša je namreč še pred Shultzovim odhodom v Stockholm objavila vsebino tega »zasebnega« pisma.

V njem je ameriški predsednik Reagan povabil skupino sovjetskih znanstvenikov, naj v zadnjem tednu tega meseca prisostvujejo jedrskemu poskusu v Nevadi, hkrati pa naj proučijo tudi nov ameriški sistem imenovan »Corrtrex«, ki ga bodo začeli Američani v kratkem uporabljati za nadzorovanje jedrskih poskusov.

Poglaviti argument ameriškega predsednika Reagana, zakaj se ne morejo odpovedati podzemeljskim jedrskim poskusom, je bil doslej, da ne morejo ZDA brez njih ohraniti zanesljivosti svojega jedrskega potenciala in da popolno nadzorstvo nad izvajanjem jedrskih poskusov brez fizične kontrole ni mogoče. SZ je pred dobrim mesecem dni na splošno presenečenje v Washingtonu pristala tudi na to zahtevo. Sovjetska vlada je namreč vsa ta leta najbolj kategorično zavračala prisotnost ameriških strokovnjakov v sovjetskih jedrskih središčih.

Kljub taki sovjetski razpoložljivosti pa se Reagan noče odpovedati jedrskim poskusom. Prepoved bi namreč pomenila konec razvoja tako imenovanih

vesoljskih jedrskih laserjev, ki bi jih morali proizvajati prav z »nadzorovanimi« jedrskimi eksplozijami. Brez teh laserjev pa bi ves megalomanski Reaganov načrt o »vojni zvezd« propadel.

Pretekli teden je skupina 63 članov Kongresa poslala Reaganu pismo, v katerem zahteva, naj se pridruži sovjetskemu moratoriju. Kot sodijo nekateri vplivni člani Kongresa je to edina pot za učinkovito prekinitev oboroževalne tekme.

Reaganova administracija pa noče niti za milimeter spremeniti svojega zadržanja. Zanj je zadnji predlog Mihaila Gorbačova le »propagandna zvijača«, poskus pogojevanja svetovne javnosti, ki naj v Reaganovi Ameriki spozna edinega krivca za neuspeh dialoga med Vzhodom in Zahodom. Resnici na ljubo se je Washington znašel v precejšnji zagati. Za časa Brežnjeva so SZ očitali »imobilnost« danes pa ji zamerijo »moblnost«, pri-lastek »propagandno« je tu popolnoma odveč, saj je lahko vsakomur jasno, da skušata obe velesili preprečevati svetovno javno mnenje.

V Moskvi so Reaganovo nasprotovanje nadaljnjemu moratoriju sprejeli še kar spravljivo. Sredstva javnega obveščanja so seveda obsodila »ameriško nasprotovanje miroljubnim sovjetskim pobudam«, a dlje od tega niso šla, saj se dobro zavedajo, da se Reaganovo nasprotovanje komentira že samo po sebi. Moskva se dobro zaveda, da je »propagandna« pobuda na njeni strani in da Reagan nima prepričljivih argumentov, da bi jo lahko izpodbival. Vsekakor pa vsi pričakujejo prihod bivšega veleposlanika v ZDA in sedanjega tajnika Dobrinina, ki bi moral v Washingtonu zgledati pot za prihodnje srečanje Reagan - Gorbačov.

Kam i
za ne isje
funkcije
v Sloveniji

LJUBLJANA — Na včerajšnji seji republiške kandidacijske konference so določili kandidate za najvišje vodstvene in delegatske funkcije v Sloveniji. Kandidat za predsednika predsedstva SR Slovenije (s 152 od možnih 176 glasov) je še za en mandat France Popit, za člane pa Alojz Briški, Majda Gaspari, Janez Stanovnik, Andrej Marinc, dr. Ivo Fabinc in dr. Boris Majer. Za kandidata za predsednika skupščine SR Slovenije so izbrali Mirana Potrča, za podpredsednika pa Jožeta Kneza in Marijo Župančič - Vičar. Mandatar za sestavo novega republiškega izvršnega sveta je dosedanji predsednik Dušan Sinigoj. Na prvi seji republiške kandidacijske konference so določili tudi kandidate za zbor republik in pokrajin ter zvezni zbor zvezne skupščine ter za nosilce funkcij v republiških interesnih skupnostih.

Pogovor z deželnim
odbornikom
za industrijo
G. Francescuttom

NA 3. STRANI

Papežev poziv ob veliki noči

RIM — Kot vsako leto, je imel papež Janez II. tudi tokrat velikonočni poziv vernikom, kateremu je ob lepem sončnem vremenu sledilo mnogo domačih vernikov, pa tudi turistov. Glavni argumenti papeževega govora so bili zavračanje terorizma in vsakovrstnih povračilnih akcij, maščevanj, mučenj in sovražstva, torej zavračanje vsega tistega, kar povzroča smrt. »Ljudje povzročajo smrt drugim ljudem,« je dejal papež, »in se torej ne sprijaznijo s tem, da morajo smrt sprejemati, temveč ho-jo več: s smrtjo razpolagati.«

Papež je nadalje govoril o miru na zemlji, o krivični kumulaciji denarja s strani bogatašev na škodo revežev in o vsestranski socialni pravičnosti. Tradicionalnemu velikonočnemu papeževemu govoru je sledilo kakih 250 tisoč oseb, več milijonov ljudi pa mu je sledilo preko televizijskega ekrana. Med častnimi gosti so bili prisotni ameriški državni tajnik Shultz z ženo, italijanski zunanji minister Andreotti, pisatelj André Frossard, ki je pred kratkim izdal knjigo »Pogovori z Janezom Pavlom II.«, ter mnogi drugi.

Velika noč v znamenju rekordov: sonca, turistov in gostega prometa

RIM — Velika noč in velikonočni ponedeljek sta v Italiji potekala v znamenju rekordov. Prisotno je namreč bilo rekordno število tujcev, ki so tako napolnili prazna mesta, rekordno število meščanov je izpraznilo mesta in se podalo na kratke počitnice, sonce je bilo rekordno, prav gotovo pa so rekorde dosegli ob morju in v gorah. Ze mnogo let se ljudje niso ob veliki noči kopali, prav tako že mnogo let niso toliko smučali.

Za velikonočni konec tedna se je na ceste podalo kakih 30 milijonov avtomobilov, verjetno pa je bilo tudi število smrtnih žrtev rekordno. Ker statistični uradi še nimajo dokončnih podatkov o nesrečah in o smrtnih žrtvah na tem mestu objavljamo lanske podatke, ki jih moramo za letošnjo stvarnost povečati za nekaj odstotkov. Tako je bilo lani nekaj več kot 3500 prometnih nesreč, od katerih 103 smrtnih ter skupno 115 smrtnih žrtev.

Po prvih podatkih se je na tri ali

štiridnevne počitnice podalo kakih 10 milijonov Italijanov, ki so do zadnjega kotička napolnili vse smučarske centre predvsem v Dolomiti, pa tudi vse turistične obmorske kraje. Velika noč je vedno bila zelo zgovoren pokazatelj, kakšna bo nato poletna turistična sezona v Italiji. V tem smislu so obeti najboljši. Italijanska mesta z umetniško vrednostjo, torej predvsem Rim, Firence, Benetke in Bologna so preplavili milijoni tujih turistov, med katerimi je bilo največ Nemcev, Angležev, Američanov, pa tudi Nizozemcev, Avstrijcev in drugih. Kaže, da je Italija spet postala ena najbolj iskanih turističnih ciljev, sicer pa je temu navalu botrovalo lepo vreme, ki se je od vse Evrope usmililo predvsem Italije ...

V včerajšnjih popoldanskih urah se je začelo dolgo vračanje domov. Po cestah in avtocestah so se na ključnih mestih ustvarile večkilometrsk kolone, ki so splahnele komaj v poznih večernih urah. Povratek je po-

V Neaplju je velika množica turistov potrpežljivo čakala na trajekt za Capri (Telefoto AP)

Hudi nemiri v Pandžabu

V indijski državi Pandžab je prišlo včeraj do hudih neredov, ki so se začeli z manifestacijo Sikhov. Policija je aretirala približno 1.300 oseb (Telefoto AP)

Hudi letalski nesreči v Mehiki in v Mozambiku

CIUDAD MEXICO — Mehško potniško letalo s 159 potniki in osmimi člani posadke je včeraj iz še nepojasnjenih razlogov strmoglavilo v osrednjem delu Mehike. Zaenkrat še ni znano, ali je kdo preživel nesrečo.

Letalo, šlo je za boeing 727, je vzletelo z letališča mehiške prestolnice ob 8.45 po krajevnem času in se usmerilo proti mestu Puerto Vallarta ob obali Tihega oceana. Malo po vzletu pa je pilot sporočil, da so naprave za beležile tehnično okvaro na letalu. Nekaj minut kasneje je kontrolni stolp izgubil radijski stik z letalom.

Seznama potnikov in članov posadke še niso objavili.

JOHANNESBURG — Štiriinštirideset oseb je izgubilo življenje in pet je bilo ranjenih v letalski nesreči, ki se je pripetila na letališču Pemba v severnem predelu Mozambika. Mozambiško vojaško letalo vrste antonov 26 je strmoglavilo takoj po vzletu.

Iz tiskovnega sporočila, ki ga je objavil radio Maputo izhaja, da je med žrtvami tudi žena mozambiškega obrambnega ministra Alberta Chipandeja. Že tri leta namreč v tej državi uporabljajo vojaške antonove sovjetske izdelave tudi za redne potniške polete, kajti potovanje po cestah ali po železnici je zaradi notranje gverile zelo nevarno. Po trditvah vlade v Maputu podpira gverilce Južna Afrika kljub mednarodni obvezi, da ne bo nudila nikakršne podpore »protivladnim gibanjem«. Kar pa zadeva včerajšnjo nesrečo oblasti izključujejo, da bi jo bilo moč pripisati gverilcem.

Zopet spopadi v Severni Irski

LONDON — Na Severnem Irskem je prišlo včeraj do hudih neredov, ki so jih izzvali protestanti s svojo manifestacijo, ki so jo uprizorili kljub prepovedi policije. V mestecu Portadown, 21 kilometrov od Belfasta, so se protestantski demonstranti spoprijeli s katoličani. Posegla je vojska, kajti policija sama ni bila kos spopadam. Po dosedanjih podatkih je bilo ranjenih 38 oseb, vendar pa so spopadi trajali pozno v noč in bo število ranjenec verjetno naraslo.

Prvi nemiri so izbruhnili že na velikonočno nedeljo, ko so katoličani proslavljali velikonočni upor proti britanskim četam v letu 1916. Po teh nemirih so oblasti prepovedale vsakršne demonstracije, vendar pa se protestantske skupine, ki jih je tokrat osebno vodil evropski poslanec pastor Ian Paisley, niso podredile temu ukazu in pripravile protestno manifestacijo v Portadownu.

Tripolis noče pokazati znamenj popuščanja v zaostrenih odnosih z Zahodom

Zaradi odsotnosti prolibijskega Gukunija Weddeya niso začeli pogovorov o premostitvi čadske krize

NAIROBI — Senegalski predsednik in predsednik Organizacije afriške enotnosti (OAE) Abdou Diouf je obtožil čadskega uporniškega voditelja Gukunija Weddeya, da je odgovoren za propad čadske pogovore v južnem kongoškem mestu Lumbi, ki bi morali biti v teh dneh. V kongoški prestolnici Brazzavillu so se zbrali Diouf, čadski predsednik Hisen Habre in kongoški predsednik Denis Nguesso (glavni posredovalec v teh pogajanjih), vendar je Gukuni Weddey zadnji hip »miniral« pogovore.

Voditelj začasne vlade nacionalne enotnosti (Gunt) Weddey je kot razlog navedel, da bi morala OAE pred začetkom pogovorov obsoditi francosko vojaško intervencijo v Čadu, česar pa ni storila (OAE tudi libijske vojaške intervencije ni obsodila). Weddey, ki je prej posredovalec predsednika OAE obljubil, da se bo s Habrejem sestel »kjerkoli, kadarkoli in brez vsakih pogojev«, je sedaj povzročil propad pogajanj še pred njihovim začetkom.

Afriški komentatorji so posredovalnemu poskusu kongoškega predsednika Nguessa (za to je imel očitno vso podporo vodstva OAE, ki je pobudo za reševanje čadske krize v sedanji etapi očitno prepustilo nigerijski in kongoški

diplomaciji) pripisovali precejšnje možnosti in optimistične izjave so napovedovale srečanje Habre - Weddey konec marca.

V sklicevanju na francosko intervencijo poznavalci vidijo predvsem libijsko manipulacijo s čadsko krizo in s svojim varovancem Weddeyem. Očitno je, da so se v Tripolisu odločili, da v obdobju zaostrenih ameriško - libijskih in francosko - libijskih odnosov nočejo pokazati znamenj slabosti in popuščanja skozi čadske pogovore. Nekateri analitiki pravijo, da je Gukuni Weddey na notranjem čadskem prizorišču tako oslavljen, da hoče pridobiti na času z izmišljanjem pogovorov s Habrejem in zamašiti frakcijske razpoke v uporniškem gibanju.

Sklicevanje na francosko vojaško intervencijo v čadski krizi bi imelo smisel, če bi bilo pri tem omenjeno tudi posredovanje Libije, ki z vsestransko pomočjo drži pokonci Weddeyovo začasno vlado nacionalne enotnosti in še bolj zato, ker Libija od leta 1973 nezakonito zaseda severni del Čada, tako imenovani pas Auzu, širok okrog sto kilometrov in dolg okoli tisoč kilometrov. S tem je Čad praktično razdeljen na dva dela, kar sta obe tuji sili (Francija in Libija) dodatno »potrdili« po predzadnji

francoski vojaški intervenciji (operacija Man-ta, s katero so Habreja bržkone rešili pred vojaškim porazom), ko so po 16. vzporedniku potegnili »rdečo črto«. Le-ta označuje ločnico med severnim (libijsko - uporniškim) in južnim (Habrejev) delom Čada, ki je hkrati tudi ločnica med libijskimi in francoskimi interesi v tej srednjeafriški državi.

Čeprav je jasno, da bi predsedniku Hisenu Habreju med zadnjo libijsko - uporniško ofenzivo (tako jo imenujejo v N'Djameni) trda predla brez francoske vojaške pomoči, da je jasno tudi nekaj drugega. Habre je namreč v zadnjih letih s sistematičnimi poskusi sprave z uporniški skupinami in frakcijami na jugu Čada uspel okrepiti svoje pozicije in pritegniti na svojo stran večji del uporniškega gibanja juga dežele. Poleg tega je s pogajanj v Librevillu in še prej v Brazavillu uspel pritegniti v dialog nacionalne sprave del gverilskih sil, ki so jih še do nedavnega označevali kot prolibijske in proWeddeyevske. Med temi naj omenimo frakcijo Bisega šefa Weddeyevskega generalstaba generala Djibrila Djoga, odbor za akcijo in koordinacijo Senusija Hatirja, frakcijo Tiana Tidjanija in tako naprej. Dokaj verjetno

je, da bi Weddeyev Gunt, ki ima sedež na severu dežele v mestu Bardai, preprosto presahnil, če ne bi dobil libijske podpore.

To pa sodi v libijsko taktično - strateško igro, v afriškem prostoru pogosto označeno kot libijski ekspanzionizem. Po drugi strani je tudi francosko reševanje Hisena Habreja (izračunali so, da francoske čete v dobrih dvajsetih letih čadske državljanske vojne samo polčetrto leto niso bile v Čadu, takrat pa so ostali vojaški »svetovalci« del francoske in zahodne strategije, katere glavni cilj je ohraniti vojaške, politične in ekonomske pozicije zahodnega sveta v tem delu Afrike in preprečiti libijski prodor proti jugu Afrike. V tem se francoski in ameriški interesi v Afriki in v Čadu prekrivajo, pri čemer ne gre pozabljati, da je Francija edina zahodna sila, ki je vojaško stalno navzoča v Afriki (od Dakarja, Abidjana, Librevilla, Banguija, Džibutija, Bouarja in Reuniona) in torej igra vlogo hranilke svojih in zahodnih strateških interesov. V tem trenutku se zdi to morda manj pomembno, vendar se v ta scenarij zarisuje širše ozadje, ki vsaj posredno daje odgovor na propadli čadski dialog.

AVGUST PUDGAR

Hampton Court v plamenih

LONDON — Ena oseba je izgubila življenje, dve pa pogrešajo v požaru, ki je včeraj poškodoval dvorec iz 16. stoletja Hampton Court, 23 kilometrov od središča Londona. Vzroki požara niso še znani, prav tako niso še podrobno ocenili vse škode, a že sedaj je jasno, da so plameni uničili eno četrtino poslopja izredne zgodovinske vrednosti. Gmotna škoda bo lahko znašala tudi več milijonov funtov (na desetine milijard lir). Po prvih vesteh je življenje izgubila vdova generala Richarda Galeja, ki je poveljeval 6. britanski diviziji med izkrcanjem v Normandiji.

Dvorec Hampton Court je dal zgraditi kardinal Wolsey za časa vladanja Henrika VIII. V kasnejših stoletjih je bil rezidenca številnih angleških vladarjev. Kraljica Elizabeta si je včeraj ogledala prizorišče požara, saj je bil dvorec last britanske krone.

Na sliki (telefoto AP): Hampton Court v plamenih.

Kdaj bo lahko Antonov zapustil Italijo?

RIM — Po sobotni razsodbi na procesu za atentat na papeža, na katerem so tri obsojence oprostili zaradi pomanjkanja dokazov, dva pa sta dobila nizke kazni, se stanje še ni umirilo. Ni še znano, kdaj bo lahko zapustil Italijo glavni obsojenec tega procesa, vodilni funkcionar bolgarske letalske družbe Balcan Sergej Ivan Antonov.

Vse je namreč odvisno od interpretacije birokratskih italijanskih sodnih načel, saj kaže, da je postalo dovoljenje Antonova za odhod iz Italije pravi politični problem dneva. Tako rimsko sodišče, kot tudi drugi organi pravice se odgovornosti izstavljanja tega dovoljenja otepa, tako da se bo vsa zadeva verjetno končala v višjem rimskem kasacijskem dvoru. Dejstvo pa je, da ko enkrat Antonov zapusti Italijo, se lahko vanjo ne vrne več, če si tega ne želi, ter se tako ogne prizivnemu procesu, saj med Italijo in Bolgarijo ne obstaja pogodba o ekstradiciji. Sicer pa se bo morda problem rešil že danes.

Medtem se vrstijo prve reakcije na razsodbo. Med drugimi se je oglašil preiskovalni sodnik Ilario Martella, ki je poudaril svoje prepričanje, da mednarodni komplot o umoru papeža res obstaja in da oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov pomeni le, da »dokazi obstajajo, vendar da pa so nezadostni za obsodbo nekega človeka«.

Radovan Vlajković končal pogovore v DLR Koreji

PJONG JANG — Včeraj so se končali pogovori med predsednikom predstava SFRJ Radovanom Vlajkovićem in predsednikom DLR Koreje Kim Il Sungom. Slednji je govoril o domačih vprašanjih, o gibanju neuvrščenosti in razmerah v Aziji, pri čemer je bilo opaziti nove poudarke, ki zelo okrepljeno poudarjajo vrednost osnovnih načel, na katerih je bilo tudi ustanovljeno gibanje neuvrščenosti pred 25 leti.

Predsednik Kim Il Sung je poudaril, da obstoječa vojaško-politična bloka na razne načine težita pritegniti k sebi in svojim interesom članice gibanja neuvrščenosti. Dodal je, da se mora gibanje držati listine, na kateri je bilo zgrajeno, to pa pomeni, da mora ohraniti svojo izvenblokovsko usmeritev. Po zagotovilih Kim Il

Sunga je njegova država pripravljena v tej smeri dati poln prispevek v pripravah na osmi vrh neuvrščenih v Harareju.

Kim Il Sung je tudi ponovil, da je Pjong Jang zainteresiran za dialog z Južno Korejo in da se zavzema za ustanovitev konfederalne države Koreje, s tem da bi v njej obstajala dva različna ekonomska družbena sistema. Predsednik predstava Radovan Vlajković je ob koncu pogovora seznanil Kim Il Sunga o odnosih Jugoslavije s sosedami, s posameznimi vidiki mednarodne dejavnosti Jugoslavije ter njenimi stališči zlasti do korejskega vprašanja.

Ponovil je jugoslovansko podporo pobudam Kim Il Sunga in severnokorejske vlade za mirno združitve obeh Korej. (dd)

Jugoslovansko-kanadski pogovori

BEOGRAD — V uradnih pogovorih med delegacijama skupščine Jugoslavije in kanadskega parlamenta, ki jo vodi predsednik Iliaz Kurteš in John Bosley, so ugodno ocenili odnose med državama, hkrati pa opozorili, da na gospodarskem in nekaterih drugih področjih še niso izkoristili vseh možnosti za poglobitev sodelovanja. Iliaz Kurteš je poudaril, da Jugoslavija pripisuje velik pomen odnosom s Kanado. Pomemben dejavnik v medsebojnih odnosih so jugoslovanski izseljenci v tej državi, ki jih je blizu 300 tisoč. Ob tem je Kurteš opozoril, da v Kanadi obstajajo tudi teroristične skupine sovražne imigracije. Po njegovih besedah so kanadske oblasti storile določene korake za preprečevanje njihove teroristične dejavnosti, hkrati pa je izrazil upanje, da bodo v prihodnje oblasti v tej državi glede tega še učinkovitejše. (dd)

Mednarodna kandidatura Splita

SPLIT — Split bi v kratkem lahko postal sedež mednarodnega sodišča za morsko pravo. Za to čast se potegujeta še Hamburg in Lizbona. Hamburg ima malo možnosti, ker ZR Nemčija še ni podpisala konvencije OZN o morskem pravu, zato tudi ne more konkurirati za sedež sodišča, Lizbona pa je odpadla že na prvem glasovanju avgusta lani v Zenevi.

Mednarodno sodišče za pomorsko pravo sodi po pomenu takoj za mednarodnim sodiščem v Haagu, zato Splitske zelo zanima podpis konvencije — doslej jo je podpisalo 35 držav — kajti ob koncu podpisovanja se bo vedelo, ali bo Split postal sedež tega sodišča, kar bi zanj in za vso Jugoslavijo politično in gospodarsko bilo precej pomembno. (dd)

Sredi aprila proces proti Artukoviću

ZAGREB — Kazenski senat okrožnega sodišča v Zagrebu je zavrnil ugovor Artukovićevih odvetnikov zoper obtožnico okrožnega javnega tožilca, s katero je vojni zločinec in »Balkanski Himmler« dr. Andrija Artuković obtožen kaznivega dejanja vojnega zločina proti vojnim ujetnikom.

Sklep sodnega senata pravi, da ugovori obrambe, ki se nanašajo tako na formalno stran obtožnice, kakor tudi na bistvo inkriminacij iz obtožnice okrožnega javnega tožilstva, niso utemeljeni.

S sklepom kazenskega senata zagrebškega okrožnega sodišča o zavrnitvi ugovora kot neutemeljenega je obtožnica pravomočna. V skladu z zakonskimi predpisi bo predsednik velikega kazenskega senata, ki bo sodil nekdanjemu notranjemu ministru NDH, drugemu človeku v ustaški vladi in danes najhujšemu živemu vojnemu zločincu Andriju Artukoviću, v prihodnjih dneh določil datum začetka glavne razprave.

Iz gibanja neuvrščenih

Afrika: grozljiv primer svetovne zaostalosti

Vse bolj kaže, da bodo na letošnjem vrhunskem sestanku neuvrščenih, ki bo prve dni septembra v Harareju, glavnem mestu Zimbabveja, prav posebej razpravljali o afriški celine in njenih težavah, ki niso samo razvojne, marveč naravnost življenjske. Deloma bo to zato, ker bo pač sestanek v Afriki, še bolj pa zategadelj, ker je ta celina najbolj zaostala na svetovni obli in, kar je najhujše, objektivne zaviralne sile so takšne, da jih bodo sami Afričani težko premagali.

Govoriti o Afriki pomeni izpostaviti zlasti problem hrane, se pravi preživljanja. O tem bo govor tudi na eni prihodnjih sej koordinacijskega odbora neuvrščenih v New Delhiju, zatem pa še na posebnem ministrskem sestanku. Razprave o Afriki bodo imele kot vodilno misel potrebo, da se ves svet, zlasti pa seveda njegov bogatejši del, nesebično angažira zato, da celino potegnemo iz brezne zaostalosti, kamor ga je pahnila zlasti svetovna kolonizatorska politika.

Mimogrede: med navedenim koordinacijskim odborom in članicami neuvrščenega gibanja v Varnostnem svetu je zadnje čase stalen stik, ki seveda omogoča hitro izmenjavo mnenj o vprašanjih, ki se pojavljajo na prizorišču Združenih narodov. Gre za kakovosten korak na

prej v dejavnosti neuvrščenih.

Problem hrane: na afriški celine je nenehoma več kot 100 milijonov prebivalcev dobesedno v življenjski nevarnosti zavoljo pomanjkanja temeljnih živil. Prvi vzrok tega stanja je v tem, da je v Afriki že določen čas žal porušeno tako rekoč ravnotežje med človekom in naravo. Nadaljuje se proces, kot pravijo, »dezertifikacije«, ki je samo v zadnjih 5 letih pobral nad 8 milijonov hektarov sicer obdelovalne zemlje. Širjenje puščavskega prostora je v zadnjih desetih letih ogrozilo nad 300 milijonov ljudi.

In kaj je svet med tem časom prispeval za Afriko? Borih 80 milijard dolarjev od leta 1973 do lani. Vrh vsega pa je šlo za kratkoročne

rešitve tako glede panog na katere so se nanašale, kot glede ozemlja, ki so ga zajele. Še kako opravičeno je stališče, da gre za krizo afriške celine, toda še bolj za »krizo razvoja in zavesti vsega sveta«, kot je bilo slišati na zadnjem zasedanju mednarodne organizacije za kmetijstvo in prehrano FAO.

Na ministrskem sestanku neuvrščenih, na katerem bo govor o Afriki, bo uvodna tema pod naslovom »Afrika je svetovno vprašanje«. Gotovo ni tvegana trditev, da so afriški problemi v dobru meri tudi posledica zanikrnega izvajanja dogovorov o razvoju te celine, ki so jih sprejeli v Združenih narodih.

Rešitev je v stvarno svetovnem dogovoru o zapolnjevanju te vrzeli. Organizacija Afriške

enotnosti je konec lanskega leta sicer opozorila na veljavnost listin, sprejetih v Združenih narodih, vendar jo je akutnost tega vprašanja pripeljala do zamisli, da bi že v prvi polovici letošnjega leta organizirali »Svetovni posvet o Afriki in njenih problemih«. V Združenih narodih je med tem že sprejet dogovor, da se tako rekoč Dan hrane vključi v letošnje Mednarodno leto miru. OZN bo natisnila posebno revijo »Ceres«, v kateri bo poudarek na povezanosti med hrano in mirom.

Letos bodo tudi mnoge druge prireditve, neposredno in posredno v zvezi z življenjskimi problemi, ki tarejo afriško celino. 23. marca, se pravi te dni, je Svetovni meteorološki dan, ki ga tokrat namenjajo »spremembam v klimi, suši in v nastajanju puščav«. Širjenje puščavskega prostora ima v Afriki že take razsežnosti, da bo leta 2000 lakota neposredno ogrozila življenje 550 milijonov prebivalcev. Puščava, stalno svari v Organizaciji Afriške enotnosti, ni pojav, ki je nastal in nastaja sam od sebe. To je zlasti posledica stoletnega monokulturnega pridelovanja (kave, bombaža, kakava itd.), ki so ga svojčas kolonialne države zavoljo hitrih gospodarskih in finančnih koristi vsiljevale do skrajnosti.

MIRO KOCJAN

Pogovor z deželnim odbornikom za industrijo Gioacchinom Francescuttom

Zastaviti danes industrijsko politiko za jutrišnji postindustrijski scenarij

Prihaja iz krajevne upravne izkušnje v Pordenonu, kjer je bil tri leta predsednik pokrajinske uprave, še prej pa pet let župan v občini, ki nosi vabljivo ime Casarsa della Delizia. Sedaj je že tri leta na čelu deželnega odborništva za industrijo: GIOACCHINO FRANCESCUTTO, pordenonski socialist in človek, ki si prizadeva deželno industrijsko politiko postaviti na nove, sodobnejše temelje.

Kaj pravzaprav pomeni voditi industrijsko politiko v deželi?

Pomeni usklajevati inštrumente, ki so na voljo na tem področju, po drugi strani pa ugotoviti strateške smerice, po katerih uravnavati industrijsko politiko. To praktično pomeni, da moramo že danes uspeti predvideti scenarij tako imenovanega postindustrijskega obdobja, ki pa je zame že jutri, leto 2000 namreč.

Tačas imamo v obdelavi okvirni zakon za deželno industrijo, pred kratkim pa je bil na to temo tudi seminar, ki je imel namen predstaviti retrospektivni zgodovinski pregled učinkovitosti zakonov za industrijo, ki so bili izdani v dveh desetletjih življenja deželne inštitucije. Na ta način je bilo namreč najlažje razumeti, kako nujno potrebno je boljše programiranje v deželi, ali bolje, kako je potrebno gospodarski sistem — in še posebno industrijskega — upravljati na nov, sodoben način.

Na Tržaškem in Gorškem se bo morala ta nova industrijska politika spopasti z zapletenimi razmerami na javnem industrijskem področju.

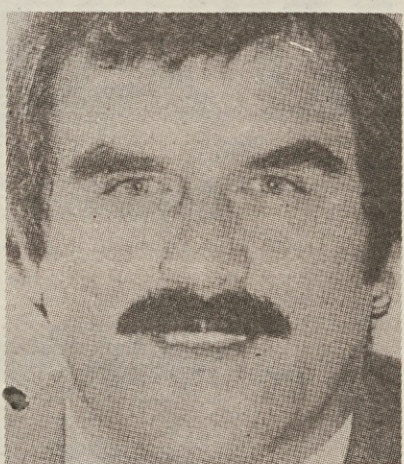
Res je. Temeljno načelo ostaja ohraniti in okrepiti obstoječo industrijo. To pa še ne pomeni vsega in za vsako ceno. Ohraniti moramo vse, kar je ekonomsko upravičeno, torej tisto, kar ob morebitnih korekcijah nosi v sebi potencialne možnosti proizvodnosti in donosnosti ter s tem potrebne rezerve za inovacijo in za zagotovljeno prihodnost. H konsolidaciji obstoječega gre pridružiti tudi istočasno odločno spodbudo za tiste, ki so se pripravljene pomeriti z novim in se projicirati v novo industrijsko prihodnost.

Prav zaradi velikega pomena, ki ga ima sektor državnih udeležb v Julijski krajini, se je deželna uprava odločila za posebni zakon, ki se sklicuje na to prisotnost in je hkrati njena posledica. Prinaša za 45 milijard finančnih impulzov in je sedaj na voljo za razpravo s socialnimi silami in z industrijskimi krogi, nakar ga bomo predložili pozornosti deželnega odbora.

Kako naj bi zakon učinkoval?

Zastavlja se kot spodbujevalni moment v odnosu do tiste projektivne sposobnosti, ki lahko znotraj ali zunaj sektorja državnih udeležb znova vzpostavi zaposlitveno raven, kakršno smo v Julijski krajini poznali pred nastopom krize v javni industriji. Z zakonom smo tudi želeli podpreti morebitne velike industrijske projekte, ki bi lahko bili zasebni ali pa mešani (zasebni in javni).

Po drugi strani pa gre za načrtovanje novih proizvodnih pobud in za spodbujanje projektov, namenjenih ponovni oživitvi praktično opuščenih manufakturnih dejavnosti. Temu naj bi po možnosti dodali še dve ugodnosti: podaljšali naj bi veljavnost časovnih rokov iz deželnega zakona za delo (št. 32 iz leta 1985); ustanovili naj bi

neko vrsto sklada, ki naj bi ščitil in olajševal pobudo tudi na področju jamstev, katera morajo zagotoviti pogodbeni strani v trenutku sklenitve bančnega posojila.

Taka usmerjenost je rezultat notranjega dela, tako mojega osebnega, kot vsega odborništva, in na njeni osnovi se bomo morali sedaj uradno soočiti s socialnimi in političnimi silami. Ob tem bi želel dodati, da se mi zdi temeljnega pomena tako upravljanje tega zakonskega inštrumenta, ki naj bo izraz idealne in konkretne koordinacije in ki bo našlo svoje naravno mesto pri deželnem odborništvu za industrijo.

Kakšno je vaše stališče do zakonskih predlogov o razvoju obmejnih območij?

S predloženim enotnim zakonskim besedilom (na temelju predlogov PSI in KPI) se povsem strinjam, vendar pod pogojem, da predvidene olajšave razširimo na vse deželne proizvodne srednje. Obmejno problematiko je namreč moč reševati le s potencialno usmerjenostjo k sosednjim prostorom, česar pa ni mogoče zahtevati od območij s šibkim gospodarstvom. Nujno je vplesti najboljše deželne sile, tudi zato, da bomo lahko kompetitivni z drugimi gospodarskimi silami, kakršne so Avstrija, ZR Nemčija in sama EGS. V tem smislu pa bi lahko prav deželj poverili nalogo, da opredeli teritorialne okvire za izvajanje predlaganih zakonskih določil.

Omejuje se na Trst: veliko je slišati o nujnosti takimenovanega novega podjetništva. Vlada in dežela sta zagotovili sredstva, toda znakov o kakih pomembnejših premikih še ni. Kje vidite glavne razloge?

Predvsem moram tudi sam poudariti, da Trst in Julijska krajina nista še nikdar imela toliko neverjetnih možnosti, kot prav v tem trenutku. Država in dežela sta opravili svoje, toda pričakovati, da bodo ta velika sredstva sama od sebe mehansko sprožila oblikovanje povsem novega podjetniškega ustroja ter rešila probleme krajevnega podjetništva in industrije, se mi zdi pretirano. Ti problemi namreč izhajajo iz določene filozofije, iz zgodovine in iz tradicije, ki se je — glej slučaj — v Trstu razvila v negativnih terminih. Torej je treba imeti dovolj potrpežljivosti, da to podjetnost nanovo ustvarimo. Osebnost z izrednim zanimanjem spremljam drobne pobude, ki se rojevajo in ki jih moramo gojiti, še zlasti na področju obrtništva. Obrtniki se morajo usmeriti tako, da bodo lahko uresničili svojo potencialno sposobnost majhnih industrijskih podjetnikov, tako s poklicnim usposabljanjem, kot z določeno kulturno rastjo.

Toda, če se želimo problema industrijske prisotnosti v Trstu lotiti v globalnih, neposrednih in takojšnjih terminih, lahko na temelju svojih izkušenj rečem, da moramo nedvomno biti tudi pripravljeni uvoziti ta podjetniški moment. Tudi zato, ker je podjetništvo, ki v Trstu obstaja, in ki je nedvomno zelo pomembno, vse preveč zaposleno z lastnimi proizvodnimi problemi v tem težavnem času in je zato kaj malo pripravljeno misliti na nove pobude. Prav zato sem prepričan, da se bo za prihodnost podjetništva v Trstu potrebno ozreti po meddeželnem oziroma vsedržavnem prostoru.

Ali bi kot deželni odbornik za industrijo radi kaj posebnega položili Tržačanom na srce?

Z veseljem. Ne da bi ponavljal same po sebi umevne in nič kolikokrat poudarjene nujnosti novega impulza za tržaško pristanišče, bi rad zastavil vprašanje vsem, ki jih ta problem zadeva ali zanima: če so kdaj razmišljali o tem, da bi izkoristili veliko potencialno možnost, ki jo predstavlja sorazmerno nova prisotnost multinacionalne družbe Elektrolux v naši deželi, ki kot je znano, upravlja tovarno Zanussi. Vse od prvih stikov, ki sem jih imel s tem velikanom sem se pričel, da se njegova pozornost ne omejuje le na Zanussi, temveč da je zelo dovzeten tudi za vse ostale probleme Furlanije — Julijske krajine, tako v njenem svojstvu obmejne dežele, kot tudi zaradi priložnosti, ki jih lahko ponudi taki multinacionalni družbi s svojim pristaniškim sistemom.

Pogovor zapisala:
VLASTA BERNARD

Pogled skozi ložo na zvonik, ki kraljuje nad Titovim trgom v Kopru, se zdi vabilo v slovensko obalno mesto. Kmalu se bo obraz Kopra spremenil in staro mesto se bo, kot vsa obalna mesta, spremenilo v čudovito in toplo sprehajališče (Foto Mario Magajna)

Še o polemiki med Vjesnikom in Unità

Za jasna načela narodnostne politike

Zares je lahko polemika mučna, kot so to zapisale Primorske novice o pisanju Vjesnik-Unità, če ni načelna in se izogiba argumentom. Zato tudi nima smisla polemizirati o taki polemiki, pač pa je potrebno opozoriti na nekatera načela, ki so konstanta naše narodnostne politike in jih je potrebno zlasti v predkongresnih razpravah poglobiti in jim zagotoviti doslednejše uresničevanje. Le po tej poti je moč tudi preprečiti kakršne koli nespornizme in omogočiti v skupnem interesu enotnejše delovanje na celotnem narodnostnem območju, kjer živi in deluje italijanska narodnostna skupnost.

Eden izmed vzrokov za nekatere nejasnosti je spremljanje in obravnavanje vprašanja narodnosti v sredstvih obveščanja večinskega naroda. Sklicevati se na to, da ima narodnost lastna sredstva obveščanja, ni dovolj. V procesu podružbljanja narodnostne politike mora celota in celovita informacija spodbujati odgovornost večinskega naroda za vsestransko enakopravnost pripadnikov narodnosti in popolnejše medsebojno sožitje. Doseženi rezultati nas zavezujejo, da spremljamo tudi slabosti in napake, odstopanja od sprejetih načel. Hkrati pa nam omogočajo, da že uveljavljena načela narodnostne politike dosledneje vtakemo v sistem samoupravnih odnosov kot njihov sešlani del in pogoj za nadaljnjo demokratizacijo naše družbe. Gre torej za proces podružbljanja, ki je lahko samo z večjim deležem naprednih družbenopolitičnih sil v vsakem okolju posebej in ob angažirani, objektivni in kritični informaciji.

Odprtost socialističnega samoupravnega sistema, katerega sestavni del je tudi narodnostna skupnost, odprta meja, razvito komuniciranje in stiki manjšine z matičnim narodom seveda omogočajo, da »naša« vprašanja niso več samo »naša«, marveč postajajo vse bolj sestavni del širšega zaledja in medsebojnih odnosov. Zlasti stiki med pripadniki narodnosti in matičnim narodom se vse bolj uveljavljajo ne samo kot življenjska potreba narodnosti,

temveč tudi kot dejavnik naše odprtosti in pretokov različnih kultur. Gre za pomembna prepletanja in vplive, ki pomenijo medsebojne bogatitve tako manjšin kot večinskih in matičnih narodov. V tem smislu sta tudi značaj in vloga skupnih kulturnih prostorov, bodisi slovenskega ali italijanskega, mnogo širšega pomena kot samo dejavnik kulture matice in njenih delov v zamejstvu. Skupni kulturni prostori, v katerih ustvarjalno nastopajo pripadniki obmejnih manjšin v svoji avtohtoni funkciji, se tudi medsebojno prepletajo in odpirajo v širša zaledja ter predstavljajo sodobno obliko odnosov med sosedji in evropskega kulturnega sodelovanja. Za nas pa so tudi dokaz skladnosti naše notranje in mednarodne politike v skupnem jugoslovanskem interesu.

Razumljivo je, da taka politika terjaja intenziven pretok informacij prek meja, kakor tudi spremljač demokratičen dialog, ki upošteva tudi različnost stališč in opredelitev.

Naše izkušnje in rezultati, ki smo jih dosegli s politiko odprtosti in uveljavljanjem narodnosti tudi v širših merilih, nas še bolj zavezujejo, da dosledno krepimo njen položaj in vlogo predvsem z uresničevanjem njenih posebnih pravic kot poročstva za njen nemoten obstoj in razvoj ter obrambo pred kakršnokoli asimilacijo in njenim strahom. Ocene o tem, kako potekajo ta prizadevanja, kakšni so resnični rezultati, ovire in slabosti, naj seveda poda predvsem sama narodnostna skupnost, v tovrnem dialogu z večinskim narodom in kot objekt v vseh družbenopolitičnih dejavnostih.

Metode brez argumentov ali celo diskvalifikacije med sogovorniki niso dopustne nikomur. Zlasti novinar, kot smo to videli na primeru Vjesnikovega glavnega urednika, ne sme kršiti tega občega pravila, brez katerega ni niti polemike, kaj šele demokratičnega dialoga.

DUŠAN FORTIČ

Marija Vojskovič

Mi smo od tam...

16.

Leta osemnajstega smo šli nazaj v Trst, se je oglasil oče. »Ma, ne!« se je zgrozila botra. Pod Italijane! »Med naše ljudi,« je rekla mati. »Pa nismc tam ostali,« se je jezno vmešal oče. Novi italijanski šef postaje je povedal, da pri njih delavci nimajo pokojnin. Allora, imejte se dobro, šinjori, sem rekel. In adijo za zmeraj!« To je povedal s togotno naglico da so mu košati brki podrhtevali.

»Ja, Trst...« je zamišljeno kimala naša mati. »Kakšno življenje je bilo včasih tam... Ladje z vsega sveta, dela in zaslužka za vsakogar!« »O, saj zdaj ne bo več tako!« je zlovesče oznanil naš oče. Trst nima več nekdanjega pomena. Adijo mondo! Vse bo šlo remengo! V portonovu bo rasla trava. Dobro, da nisem ostal tam, ker bi me prijela jeza, pa bi kakšnega Taljanaca mahnili... »Ja, kakšnega, ki ni nič kriv, se je posmešnila mati. Res je dobro, da nismo

ostali tam, ker bi ti prej ali slej prišel v pržon. In kdo bi te še kdaj izvelkel od tam?«

Trst je bil zmeraj prisoten v naši družini. Jeseni, ko je ležala zunaj gosta ljubljanska megla, je oče nestrpno pogledoval skozi okno in rental: »Ti prekleta megla! A ne bo nikoli več posijalo sonce?« In je zatarnal: »Oh, kam smo prišli... Zakaj nismo ostali v Trstu...?« Včasih mati na to ni rekla nobene, saj sam ve, kako je bilo. Včasih pa je vzdihnila: »Ni nam bilo usojeno.« In je dalje treblala radič.

Tudi radič je bil delček Trsta. Oče ga je sejal na majhni krpi zemlje, ki jo je vzel v najem od železnice. Ko je radič zrasel od prvega reza, ga je prinesel domov. »Poglej, Francka! A? Kaj praviš?« Zgrabil ga je šop in ga z višine počasi spuščal. Kakor žida! Vsakogar, ki ga je hotel poslušati, je poučeval, da je treba radič zalivati v opoldanski vročini, da izgubi grenkobo.

Na tisti krpi zemlje je vsako leto sadil tudi nekaj koruze. »Pa zakaj koruzo?« se je upirala mati. »Rajši bi malo več vrzot.« »Zakaj, zakaj... se je togotno odzival. »Če bo dobro obrodila, jo bomo zmleli za polento.« »Kako na tisti fliki zemlje...« je spet začela mati. In utihnila. Potem je oče hodil gledat, kako raste tista koruza. »Bo, bo,« je mrmral, in se oziral, ali je v bližini kdo, da bi mu to povedal. In nekega dne je prinesel domov prvi storž. Držal ga je pred se-

boj in mu rahlo odgrinjal liste. »Poglej, Francka! Lep, ne? Jaaa, ma sem spomladi gnojil!« Tisti storž je potem pekel nad ognjem v štedilniku, in če je kdo prišel v vas, ga je moral pokusiti, toliko časa je silil vanj.

Očeta ni togotila samo megla, marveč tudi dolge ljubljanske zime, in ljudje, ki so čemerni in zaprti vase. »Kakšni pa naj bodo, ko žive večji del leta v megli?« ga je mirila mati. »Misliš, da ti odgovore, če jih pozdraviš?« se je togotil. »Pa zakaj jih pozdravljaš, če jih ne poznaš?« »Poznam, poznam...« je brundal. »A nismo vsi Slovenci?« se je srdito zagledal vanjo in začel žolčno obujati spomine na prvo vojno. Nikoli se ni pozabil spomniti na možaka, ki je zjutraj stopil iz a-provizacije s hlebom kruha v rokah. Vso noč so bili čakali v vrsti za kruh. Možak je visoko dvignil hleb in zaklical: »Ga vidite, ljudje? Za nas, ne za begunce!« »Saj mi nismo bili begunci,« se je vmešala mati. »Spadali smo skupaj,« je pribil oče, »saj smo bili vsi iz naših krajev.« »Pa niso bili vsi taki, kakor tisti možak, je začela gladiti mati. Koliko je bilo dobrih! Se spomniš Tončke, ki nam je tam od Tomačevega prinašala mleko?« »Jaaa, Tončka,« je poprijel, »kako so ji pozimi ozeble roke, ko je rinila tisti vozček pred seboj...« »Pri nas se je pogrela,« je rekla mati. »Reva, je vzela tistega Čeha od vojaške muzike,« je očeta spet popadla ihta. »Gde domov muj,« je prepeval, »in jo popihal domov, njo pa pustil samo s tremi otroki!

Lepo vreme je v nedeljo in včeraj zvabilo Tržačane iz mesta

Z veliko nočjo se je na Tržaško spet vrnila lepa sončna pomlad

Letošnja velika noč je minila v znamenju pomladi. Lepo sončno vreme je v brk vsem napovedim o nestanovitni vremenski sliki privabilo tako v nedeljo kot včeraj Tržačane iz mesta na Kras, v Breg in v bližnje kraje v Istri in Furlaniji. Mestne ulice so bile tako predvsem v popoldanskih urah napol prazne; mesto je zaživelo šele v večernih in nočnih urah, ob prav tako množičnem povratku s tega prvega letošnjega prazničnega »eksdusa«.

V nedeljo zjutraj in še dopoldne je vse kazalo, da bodo napovedi o spremenljivem vremenu z možnimi padavinami obveljale: tržaška pokrajina se je prebujala pod sivino pretečih oblakov. Vreme jo je še najbolj zagodlo jutranjim verskim obredom (po številnih vaseh so imeli zarana velikonočne procesije), pred poldnem pa se je bolj skazilo. Nad tržaško pokrajino se je ulila ploha, ki pa je bila na srečo kratkotrajna.

Po dežju se je začelo vreme postopoma a vztrajno boljšati, že takoj po poldnevu je sonce predrlo oblake in začelo prijetno vabiti meščane iz mesta na podeželje in v druge bližnje turistične kraje. Tržačani so se kmalu odzvali temu pomladnemu vabilu. Na cestah, ki peljejo iz mesta proti Istri, v Breg, na tržaški Kras in preko meje, proti Goriški in Furlaniji so se v kratkem času zgostile kolone avtomobilov. Tega množičnega preseljevanja so se še najbolj veselili kraški in breški gostilničarji in osmičarji. V gostilnah na podeželju v nedeljo in tudi včeraj skoraj ni bilo moč dobiti prostega mesta. Podoben naval so dočakale tudi osmice. Le-teh sicer ni bilo toliko, kot v prejšnjih letih, kljub temu pa so s svojo kapljico in prigrizkom, ki so ga ponekod popestrila tipična velikonočna jedila (pečen pršut in žolca), prestale preizkušnjo.

V prvih popoldanskih urah je s številnimi sprehajalci zaživela barkovljanska obala. Prenekateri so izkoristili lepo vreme za prvo letošnje sončenje, drugi pa so si privoščili piknik v tamkajšnjem gozdičku. Prav tako množičen je bil obisk v Seslanskem zalivu. Tisti, ki so se odločili, da bodo preživeli popoldne v mestu, so si privoščili sprehod po Nabrežju in po Trgu Unità.

Na mejnih prehodih z Jugoslavijo so se spet pojavile daljše vrste vozil. Večina jih je bila seveda iz Trsta, mnogo pa je bilo tudi turistov iz drugih krajev Severne Italije.

Po tem ko so se v dopoldanskih urah meščani naužili svežega zraka in se okrepčali z domačimi specialitetami, jih je v večernih urah čakala neprijetna preizkušnja povratka v mesto. Na obalni cesti se je reka avtomobilov polže pomikala proti Trstu. Kolona vozil je bila raztegnjena vse do pod Križa. Za »vožnjo« od pod Križa do Barkovelj so vozniki potrebovali kar tri četrt ure! Podobno gost promet je bil tudi na drugih najbolj prometnih žilah tržaške pokrajine (na trbiški cesti, na pokra-

jinski cesti Sesljan - Opčine). Ob tolikšnem prometu gre omeniti, da v nedeljo in včeraj vsaj do večernih ur ni bilo hujših prometnih nesreč. Kljub temu so imeli agenti prometne policije, karabinjerji in mestni redarji polne roke dela z »upravljanjem« prometa.

Včerajšnji dan, velikonočni ponedeljek, je bil v mnogočem podoben nedelji. Sonce je včeraj »vztrajalo« od jutra vse do mraka. Gostilne in osmice so bile drugi dan zapored prepolne. Na mejnih prehodih so imeli policijski agenti in finančni stražniki spet polne roke dela, in to predvsem v večernih in nočnih urah, ko so se, poleg včerajšnjih izletnikov, začeli vračati domov tudi tisti, ki so si privoščili nekajdnevni oddih v Jugoslaviji.

Po dolgem zimskem premoru sta pomenila letošnja velika noč in velikonočni ponedeljek na Tržaškem prave povratek pomladi. Tržačani so priložnost, ki jim jo je ponudilo sončno vreme v teh dveh dneh, pridno izkoristili za osvežitev. Le-ta jim bo prišla še kako prav že ob današnjem povratku k vsakdanjemu delu in o pravilom.

Osmice so včeraj in v nedeljo privabile veliko obiskovalcev

Na barkovljanski obali so se številni izpostavili sončnim žarkom

Na nabrežju so se med sprehajalce pomešali tudi ameriški mornarji

Izpopolnjevalni tečaj za profesorje

Na slovenskih šolah poteka v tem času več tečajev za slovenske profesorje. Poleg začasnega tečaja o računalništvu na poklicnem zavodu Stefan, o katerem smo že poročali, poteka na liceju Prešeren izpopolnjevalni tečaj IRRSAE za profesorje srednjih šol. V okviru tega tečaja, ki ga vodi ravnateljica Laura Abrami, je pretekli mesec pedagoški svetovalec za slovenske šole v Italiji prof. Silvo Fatur predaval o slovenščini kot učnem jeziku. Drugo predavanje v okviru tega izpopolnjevalnega tečaja bo v torek, 8. aprila. Prof. Marija Pirjevec bo predavala na temo: »Lik Slovenca v delih italijanskih tržaških pripovednikov«. Predavanje je namenjeno vsem profesorjem srednjih šol iz Trsta.

Tretji sklop predavanj je namenjen profesorjem prirodoписа iz Trsta in Gorice. 17., 22. in 29. aprila bo prof. Borut Kodrič predaval o eksperimentiranju in novih prijemih pri pouku prirodoписа.

Stališče strankine gospodarske komisije

SSk potrdila nasprotovanje gradnji elektrarne na premog

Slovenska skupnost je potrdila svoje nasprotovanje izgradnji termocentral na premog pri Orehu. To stališče je SSK zavzela že pred dvema letoma, sedaj pa ga je njena gospodarska komisija podkrepila še z novimi argumenti na osnovi študije, ki jo opravil poseben posvetovalni odbor pri deželni vladi.

Ta odbor se sicer ni izrekel proti termocentrali, saj to niti ni bila njegova naloga, pač pa je opozoril na nekatere nevarne aspekte načrtovane centrale, poleg tega pa je postavil dva bistvena pogoja, ki bi jih morala centrala upoštevati. Predvsem bi morali toplo vodo iz centrale odvajati na odprto morje, ne pa v Miljski zaliv, da ne bi povzročili zvišanje temperature morja s kvarnimi posledicami na okolje. Drugi pogoj pa zadeva skladiščenje in manipuliranje premoga, ki mora potekati v zaprtih prostorih, da bi preprečili širjenje premogovega prahu v zraku.

Gospodarska komisija SSK pa je v poročilu za tisk navedla še devet razlogov, zaradi katerih je namestitev premogovne centrale v tržaški pokrajini nesprejemljiva.

1. V ozkem pasu 8 do 10 kilometrov od načrtovane centrale živi — samo na italijanski strani meje — več kot 250 tisoč ljudi, ki bi nosili vse posledice in neposredne učinke novega objekta. Med temi je res tudi nekaj pozitivnih, predvsem na gospodarskem področju, veliko več pa jih je negativnih, tako da bi prebivalci morali plačati previsok davek za proizvodnjo energije, ki je Trst ne potrebuje in bi v glavnem šla v druge dežele.

2. Nova centrala bi zasedla še zadnje proste površine v industrijski coni, ki bi jih lahko smotrneje uporabili za »čiste« tehnološko sodobne industrije.

3. Za daljnovode bi morali zasesti še nadaljnje pasove ozemlja, vsaj do Padriče ce ne celo do Tržica.

4. Premogovna centrala nasprotuje zamisli bodočega razvoja Trsta kot središča za znanstvene raziskave, prav tako ni v skladu s pobudami za turistični razvoj Trsta in Milj.

5. Spoštovanje vseh varnostnih predpisov bi terjalo povečanje investicijskih in obratovalnih stroškov, tako da bi investicija ne bila več ekonomsko zanimiva.

6. Prav zaradi stroškov ENEL ne

namešča več vseh najsodobnejših naprav za preprečevanje škodljivih posledic tovrstnih elektrarn.

7. V Italiji danes ni nobenega ustreznega organa, ki bi bil pristojen za nadzorovanje predpisov proti onesnaževanju.

8. Prav tako je odprto vprašanje odlaganja odpadkov (pepela in blata). Namige na možnost odlaganja v kraške jame je treba odločno zavrniti.

9. In končno je treba še proučiti problem onesnaženja na večjo razdaljo, ki bi lahko prizadelo bližnje turistične kraje ob obali tako na italijanski kot na jugoslovanski strani meje.

Iz vseh teh razlogov je torej SSK potrdila nasprotovanje gradnji centrale na premog, istočasno pa je tudi naslovila na druge politične sile in dejavnike poziv k večjemu in smotrnejšemu osveščanju javnosti o tej problematiki.

Svjatoslav Richter v gledališču Verdi

Ljubitelji klasične glasbe bodo v ponedeljek, 7. aprila prišli na svoj račun. V gledališču Verdi bo namreč gostoval slovit sovjetski pianist Svjatoslav Richter. V Italiji bo Richter nastopil še na festivalu v Bergamu in Bresciji.

V glasbeni recital, s katerim se bo sovjetski pianist predstavil tržaški publiki je Richter vključil skladbe Beethovna, Schumana in Brahmsa. Ker je zanimanje za koncert precejšnje, je vodstvo gledališča Verdi sklenilo, da bo določen odstotek sedežev rezerviran za stanovalce izven Trsta. Interesenti morajo s priporočenim pismom rezervirati sedeže najkasneje do petka. Cene vstopnic se gibljejo med 3 tisoč in 160 tisoč lirami.

● Tržaška občina obvešča, da je treba oddati prošnje za sprejem otrok v poletne kolonije najkasneje do 20. aprila. Vse informacije nudijo v uradu za poletne kolonije na telefonski številki 6751 int. 4226.

● Tržaško združenje esperantistov prireja tečaj esperanta. Prva lekcija bo v četrtek, 3. aprila ob 18.30 na društvu Grande fraternità universale v Ul. S. Lazzaro 5.

Enotni predlog F-JK za obmejno sodelovanje in pisanje PD

Spoštovani tov. Samsa!

Z vsebino članka Enotni predlog F-JK za obmejno sodelovanje, ki je bil objavljen 19. marca na prvi in v nadaljevanju na peti strani, nikakor ne soglašam. Da bom točneje, naj objasnim, da se moje pripombe ne nanašajo na prvi del članka, ki v bistvu obnavlja skupno tiskovno poročilo, pač pa na enostranost in akritičnost, s katerima članek pojasnjuje, zakaj je prišlo do polemik, ki so privedle do pogajanj med strankami deželne večine. V tem delu svojega članka pisec osvaja najbolj nazadnjaške argumente tržaških političnih in gospodarskih krogov, ki so si z odobritvijo paketa zagotovili možnost še nadaljnje ohranitve družbenogospodarskih in političnih ravnovesij ob meji, ki ne sme — po njihovem mnenju — preseči sedanje nivoja odprtosti, kar drugače povedano pomeni, da so še kar naprej proti vsem načrtom, ki težijo k večji mednarodni odprtosti in prepustnosti meje, kot so že bili (uspešno) nasprotni izvajanju gospodarskega dela osimskih sporazumov. To poudarjam, ker menim, da ne smemo iskati vzrokov za polemike o obravnavanih osnutkih, med furlanskimi, še posebno ne gospodarskimi krogi, kot površno ocenjuje članek. Ti krogi se namreč odkrito in z veliko miselnostjo, ne pa prvenstveno zaradi olajšav, kot meni članek, zavzemajo za gospodarsko sodelovanje z Jugoslavijo, kar dobro ve, kdor sledi furlanskemu dnevnemu tisku, ki v mnogo večji meri in predvsem neizkrivljeno, z razliko od tržaškega, prinaša njihova stališča.

Kakšen smisel ima torej govoriti o zakonskih osnutkih za obmejna območja in mednarodno sodelovanje, kot o protipaketu, ki naj bi težil k izničenju ugodnosti vladnega paketa za Trst in na ukrepa razlikujeta predvsem po Gorico. Moje mnenje je, da se omenjena ukrepa razlikujeta predvsem po razvojni strategiji, ki jo vsak od njiju razglaša, in v tem smislu je tudi treba razumeti jadikovanja tržaških desničarskih krogov o protipaketu.

Končno bi rad opozoril na to, da je prvi podpisnik zakonskega osnutka KPI za obmejna območja, ki je bil kot prvi te vrste predložen 16. aprila 1984, poslanec Cuffaro, zaradi česar je že samo s formalnega stališča nepravilno osvajati tezo o zahtevah izključno furlanskih krogov.

Predvsem pa to: tako omenjeni o-

pismo uredništvu

snutek kot poznejši PSI, predložen 27. marca 1985, prvi podpisnik poslanec De Carli, omejujeta veljavnost posebnih ukrepov v prid mednarodnemu sodelovanju celotnega tržaški in goriški pokrajini ter obmejnemu pasu videmške pokrajine. Na tem teritoriju živimo Slovenci, in sicer tako v Trstu in Gorici kot tudi v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini; znane so neugodne demografske ter družbenogospodarske razmere posebno Benečije (depulacija), na območju katere ne bo v veljavi noben paket, ki bi prispeval k dvigju te skupnosti, če ne bodo izglasovani zakoni v taki obliki, kot si jo zamišljajo poslanci KPI in PSI (to se pravi, ne tako kot predlaga deželna večina, ki bi učinek ukrepa razvedela, s tem da bi njegovo veljavnost razširila na območje celotne dežele), zaradi česar je povsem nerazumljivo tako pisanje našega dnevnika.

BRANKO JAZBEC

Pismo objavljamo z nekoliko zamude izključno zaradi že kronične prostorske stiske. Seveda se z vsemi vsebinskimi ugotovitvami o paketu in mednarodnem sodelovanju, ki izhaja iz načel osimskega sporazuma, povsem strinjamo. O tem smo mnogo pisali, objavljali stališča, intervjuje in podobno. Samo treba je razlikovati med kroniko in komentarjem, kdo je nekaj rekel. Naša dolžnost je tudi obveščati o različnih stališčih in za to v omenjenem poročilu v bistvu gre. Morda je bila ta ločitev preveč ohlapna in zato je lahko prišlo do nejasnosti, vendar je kritično razburjanje prehuho, predvsem pa vsebinsko zgrešeno. Morda bi bilo najbolje — prav gotovo pa učinkovitejše — če se boste odzvali tudi temu vabilu, da z argumenti in tehtno, s strokovnega vidika, prispevate k razpravi o tako pomembnih vprašanjih, kot so nekatere debate o tržaškem gospodarskem razvoju. S spoštovanjem, odgovorni urednik.

Premalo pozornosti za mladinske dramske skupine

V dogovoru s kulturnim društvom Vesna iz Križa smo želeli nastopiti z mladinsko veseloigro »Figole Fagole« v dvorani Alberta Sirka v Križu v soboto, 22. t.m., ob 18. uri. Kako razočarani smo bili, ko se je v dvorani nabralo, kljub dolgem čakanju, približno dvajset gledalcev. Besede mladim igralcem so kar odmevale v skoraj prazni dvorani, čeprav so le-ti prišli z dobro voljo in namenom, da bi

posredovali svoje navdušenje o igralstvu tudi drugim, tistim, ki živijo pravzaprav zelo blizu Opčinam. Nazadnje pa tako brezbrizen odziv na ves trud, zamujeni čas in končno tudi izgubljeno delo. Najbrž vsi gledalci ne vedo, koliko dela je za odrom preden lahko predstava zaživi z lučmi in glasbeno spremljavo, koliko organizacijskega in tehničnega dela je potrebno, da odrsko postavitev preneseš iz enega kraja drugam. Kljub tako maloštevilnemu občinstvu smo predstavo odigrali vsaj za tiste, ki so s svojo navzočnostjo pokazali dovolj spoštovanja in prijateljskega odnosa do igralske skupine. Vendar smo odhajali z grenkim občutkom, da ponekod tudi med sosednjimi vasi, ni dovolj tiste človeške topline in posluha za sočloveka, ki bi nas ob takih priložnostih utrjevala v prepričanju, da živimo in delamo v skupnem zamejskem kotičku.

Nasploš se nam zdi, da tudi Primorski dnevnik posveča premalo pozornosti delovanju mladinskih in mlajših igralskih skupin, pa naj delujejo v šolskem ali društvenem obsegu. Nasi odrski predstavitvi »Figole Fagole« ste posvetili dva krajša zapisa z dvema fotografijama. Ne zahtevamo poglobljene analize o predstavi, nekaj več dobronamernega kritičnega poslušanja za naše večmesečno trdo delo pa mislimo, da lahko pričakujemo. Nas kulturni obstoj v zamejstvu vendar temelji v glavnem na društvenih aktivnostih, obstoj društev pa na vzgoji mlajših kadrov, če le-teh ne bo, bodo v bodoče tudi naše dvorane prazne vključno z gledališčem, naši upi o kulturi pa izničeni.

Mladinska dramska skupina
SKD Tabor Opčine

Popolnoma se strinjamo z Mladinsko dramsko skupino SKD Tabor - Opčine, da izpolnjujejo mladinske in mlajše igralske skupine neprecenljivo vlogo na našem kulturnem prizorišču in da bi zato zaslužile večjo pozornost za ves svoj trud. Zdaj pa se nam nekoliko poceni trditev, da je prav s strani Primorskega dnevnika premalo te pozornosti. O odrski predstavitvi »Figole Fagole« smo objavili 26. februarja trikolonski naslov s 46 vrsticami teksta in dvokolonsko fotografijo; 1. marca smo objavili dvokolonski naslov z 38 vrsticami teksta in dvokolonsko fotografijo; 2. marca spet trikolonski naslov s 74 vrsticami teksta. Poleg tega smo ob več priložnostih omenili igro »Figole Fagole«, ko je šlo za gostovanja. Očitno je pojem kratkosti ali dolžine, kakor tudi kakovosti zapisa zelo relativen.

Razhajanja, ki ogrožajo še eno veliko priložnost

Kljub temu, da bi po tržaškem političnem ozračju utegnili soditi, da z lepo zamisljo o mednarodnem gospodarskem sodelovanju ob meji — kakor ga zastavljata zakonska predloga KPI in PSI — tudi tokrat ne bo nič, so vesti iz Rima bistveno bolj optimistične. Žal se politične igre in igrice ne prenehajo niti takrat, ko gre za vendar resno, če že ne življenjsko vprašanje gospodarske prihodnosti.

Politični razpleti okoli Liste za Trst in huda otplost v krajevnih upravnih telesih so nekaterim silam svetovali previdnost pri odločanju o usodi obeh zakonskih osnutkov, kljub temu, da so se te iste sile pred sprejetjem paketa za Trst in Gorico že jasno opredelile zanj. Mednarodnemu sodelovanju tradicionalno nenačlonjeni del Trsta je že na začetku lanskega poletja odločno nastopil proti zamisli o mednarodni kooperaciji v vsem obmejnem pasu, skrajneži pa so kampanjo nadaljevali s trditvami, da gre za maskirano akcijo, s katero bi znova uveljavili in uresničili idejo o mešani industrijski coni, tokrat ne samo na Krasu, temveč vzdolž vse meje. Tarča njihovih napadov so bili v največji meri demokristjani in zunanji ministri Andreotti, ki se je osebno zelo navdušil za predlagano mednarodno rešitev.

Navdušili so se tudi drugi politični in gospodarski krogi v Furlaniji - Juljski krajini, predesem tisti, ki trezno gledajo na gospodarsko in politično prihodnost dežele na skrajnem robu prostora EGS. Industriji in njihovo deželno, pa tudi pokrajinska združenja, so se za mednarodno gospodarsko kooperacijo izrekli že pred časom in jo načelno branili na vseh ravneh. Komunisti in socialisti so pristali na oblikovanje skupnega zakonskega besedila z vsemi potrebnimi spremembami in dopolnitvami, niso pa bili pripravljeni sprejeti razlogov za odlašanje v postopku sprejemanja tega besedila.

Ob vseh stališčih, ki smo jih do tega vprašanja slišali v zadnjem času, ostaja vendarle na dlani, da si zamisel o ovrednotenju mednarodne vloge Furlanije - Juljske krajine in o kakovostnem razvoju deželnega proizvodnega sistema ter mednarodne gospodarske kooperacije vztrajno utira pot in da se vse bolj konkretno uveljavlja. V poslanski zbornici sedaj preučujejo vsebino predlaganih ukrepov, razpravi med strankami pa se morajo v čimvečji meri pridružiti tudi sindikalne in podjetniške sile. Dokončno enotno besedilo bo izdelano 23. aprila, od takrat dalje pa naj bi bilo sprejetje zakona zgolj še formalnost.

Toda, v deželi, in še posebej v Trstu, je slišati dokaj razglašena stališča. Obmolknili so zlasti nekateri, ki so takoj po sprejetju paketa javno izjavljali, da je napočil trenutek posebnih zakonskih ukrepov za obmejno območja. Z nastopom predsednika deželne uprave Biasuttija pa je prišel na svetlo predlog, da bi te ukrepe razširili na vso deželo in jih sploh vključili v okvir priznanja statusa obmejne dežele EGS za vso Furlanijo-Juljsko krajino.

Toda — opozarjajo v teh dneh komunisti preko svojega poslanca Cuf-

fara — naš predlog nima namena in diskriminirano raztegniti spodbud in olajšave na vse ozemlje dežele, saj bi to pomenilo škodo za vse. Zakonski predlog KPI teži k drugačnemu in višjemu cilju, ki so ga — kot kaže — dobro razumeli nekateri podjetniki. Gre namreč za nove priložnosti, ki so glede na pakei za Trst in Gorico dodatne narave in ki imajo namen privabiti tuje kapitale v našo deželo ter stimulirati nove kooperacijske pobude. Ne gre torej za finančna sredstva in za davčne olajšave po posplošenih kriterijih in niti ne za uvajanje nekaterih inovacij na škodo delovnih mest ali celih proizvodnih sistemov. Pač pa gre za to, da s pomočjo občutnih sredstev in olajšav, namenjeni deželi, uvedemo previdno in natančno omejeno uporabo posebnih carinskih režimov v korist proizvodnje mešanih podjetij, olajšano uvedbo novih naprav in tehnologij, prenos raziskovalnih rezultatov v proizvodnjo ter da industrijo in terciarni sektor usmerimo k višji socialni proizvodnosti.

Na teh temeljnih postavkah je torej v tem trenutku nujno najti politični sporazum tako o naravi posegov kot o njihovi teritorialni porazdelitvi. Nesprejemljivo bi namreč bilo, da bi nesporazumi in razhajanja politične narave zamrzili parlamentarni iter že dobro zastavljenega zakona in tako vsej deželi ter še posebej Trstu odvzeli še eno priložnost za razvoj

VLASTA BERNARD

● na kratko ● na kratko ●

● Danes ob 18.30 bodo v Ljudski knjižnici v Ul. Teatro Romano odprli razstavo dokumentov, fotografij in risb, ki jih je Fulvio Anzellotti uporabil v svoji knjigi »Svevova skrivnost«. Anzellotti, ki je Svevov potomec, je del dokumentarnega gradiva črpal iz družinskega gradiva, del pa iz državnih arhivov v Trstu, na Dunaju in v Londonu. Razstavo bo predstavil prof. Arduino Agnelli.

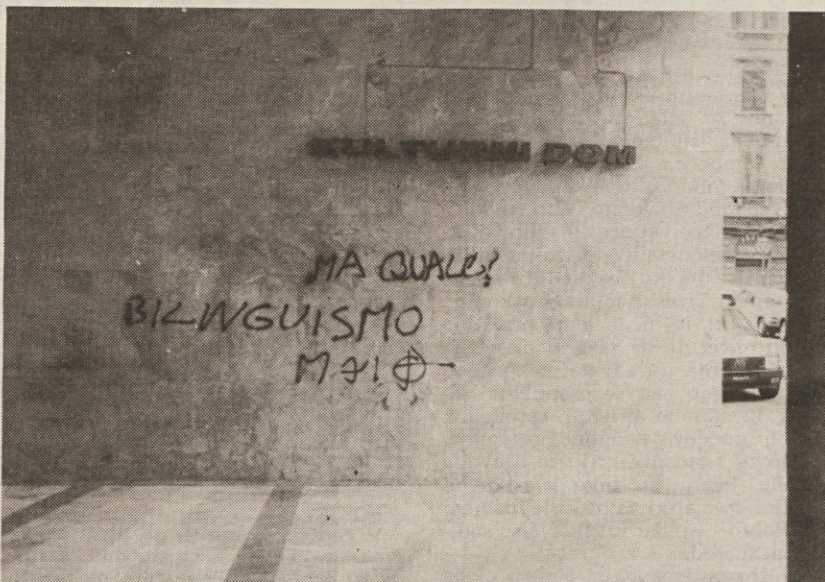
● Gledališče La Contrada zaključuje IV. mladinsko gledališko sezono s priredbo Andersonove pravljice o svinčenem vojaku, ki sta jo pripravila Orazio Bobbio in Giorgio Amodeo. Razstava je namenjena predvsem mlajšim otrokom in ni vezana na gledališko strukturo, zato pa je še posebno primerna za šolske prostore, v katerih jo bodo uprizorjali od četrta, 3. aprila dalje.

● »Černigojev konstruktivistični trenutek« bo naslov večera, ki ga prireja Skupina 85 v petek, 4. aprila, ob 18. uri, v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8). Ob predvajanju diapozitivov bosta večer vodila umetnostni zgodovinar Peter Krečič iz Ljubljane in Nicoletta Zar, tržaška raziskovalka sodobne umetnosti.

● Svetovni sklad za zaščito narave WWF bo v aprilu priredil zanimivo serijo predavanj z naslovom »Ekologija: odnos z drugimi vedami in njen pomen za človeka.« Srečanj se sicer lahko udeležijo vsi, posebej pa so namenjena šolnikom. Ob koncu predavanj bodo namreč izdali zbornik obravnavanih tem in potrdilo o obiskovanju seminarjev. Zaradi omejenega števila mest se morajo zainteresirani čimprej prijaviti na sedežu Svetovnega sklada za zaščito narave v Ul. Venezian 27; uradi so odprti vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 17. do 20. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure. Prvo predavanje bo na sporedu v torek, 8. aprila, prof. Guido Bressan pa bo govoril o bioloških aspektih onesnaževanja morja. Vsa predavanja bodo v veliki dvorani klasičnega liceja F. Petrarca.

● Deželni študijski in raziskovalni inštitut CGIL prireja v dvorani Di Vittorio v Ulici Pondares v Trstu razstavo o dvatisočetnici nabrežinskih kamnolomov. Razstava prikazuje življenje in delo kamnosekov ter njihove več kot 90 let stare sindikalne organizacije. Razstavo bodo otvorili v soboto, 4. aprila, ob 17.30, odprta pa bo od 7. do 12. aprila z naslednjih urnikom: od 8. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Fašistični mazači pomazali tudi vhod Kulturnega doma

Mazači ne mirujejo. Potem ko so v prejšnjih tednih pomazali vhodna vrata Dijaškega doma Srečko Kosovel, cestne table pri Domju in oskrbnili spomenik padlim v Gropadi, so se te dni spravili nad Kulturni dom v Ulici Petronio. S črnim sprayem so pod oznako Kulturni dom pripisali svoje oslarije in znano geslo proti dvojezičnosti. Da za svoje »podvig« ostajajo nekaznovani, pa vedo že vrabci na strehi. Ta ugotovitev jim prav gotovo daje nadaljnega poguma, da se oviti v noč, tako

»kulturno« izražajo proti someščanom slovenskega jezika.

Mladenič napadel in okradel žensko

Priletna ženska je bila v soboto zvečer žrtev tatinskega napada. 71-letno Bianco Gentili vd. Ancona, ki stanuje v Ul. Ginnastica 57/1, je ob 22. uri v Ul. Rossetti v bližini hišne številke 47 napadel mlad, visok blondinec. Žensko je sunil na tla in ji odnesel torbico, v kateri je imela poleg dokumentov še 85 tisoč lir.

Ženski je nudila pomoč policijska izvidnica. S svojim avtom so jo policisti prepeljali v bolnišnico, kjer so ji zdravniki obvezali rane na rokah in nogah.

Trčenje med avtobusom in fiatom 126

Včeraj nekaj pred 14. uro je na nevarnem križišču med ulicama Mazzini in S. Spiridione prišlo do trčenja med avtobusom št. 10. in osebnim fiatom 126, ki ga je upravljal Francesco Lionetti iz Ul. Fabio Severo, ob katerem je sedel njegov 23-letni nečak Giuseppe Lanotte, doma iz Barlette. Trčenje na srečo ni bilo silovito, tako da se je lažje ranil le Lanotte. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč in ga odslovili s prognozo okrevanja v desetih dneh.

Karabinjerji prekinili počitnice goljufa

Med množico, ki je na velikonočno soboto prestopila mejo, da bi uživala počitnice nekje ob jugoslovanski obali ali pa v notranjosti, je bila tudi družina 30-letnega Giuliana Bindija iz republike San Marino. Toda njihove počitnice so nepričakovano prekinili karabinjerji na mejnem prehodu pri Lazaretu. Pogledali so namreč v posebni seznam, ki obsega imena vseh tistih, ki nimajo poravnanih računov s pravico, in ugotovili, da je sodišče izdalo za Giuliana Bindija zaporni nalog, ker je operiral z nepokritimi čeki.

Vlomili v omarice bolniškega osebja

Policijski agenti so v nedeljo zarna posegli v glavni bolnišnici. Na kraj jih je poklicala ena od bolničark potem ko je ugotovila, da so neznanci s silo odprli kakih deset omaric, v katere spravljajo bolničarsko osebje svoje obleke. Doslej ni še znano, kaj so znikavti odnesli iz omaric. Policisti so uvedli preiskavo.

Braniti se bo moral pred sodniki

V petek zvečer, okrog 22.30 je bilo v nekem baru v Ulici Giulia zelo vroče. »Temperaturo« je dvignil 44-letni Silvano Tinta, bivši pacient psihiatrične bolnišnice, ki še vedno stanuje v kompenzoriju nad Ulico S. Cilino. Tinta se je sporekel z lastnikom bara, tako da je začel razbijati kozarce, zlomil je tudi pipo za točenje piva, skratka povzročil je tak kaos, da so gostje poklicali policijo. Razburjeni Tinta se ni ustrašil niti policijskih agentov, saj jih je opsoval, udaril in jim povzročil tudi telesne poškodbe, ozdravljive v osmih dneh.

Jasno, da je ni poceni skupil: policija ga je prijavila sodišču pod dolgo vrsto obtožb, kot so nasilno obnašanje, povzročitev telesnih poškodb, upiranje in želitev javnega funkcionarja.

● Tržaška občinska uprava obvešča, da bosta zaradi čiščenja 2. aprila prepovedani vožnja in parkiranje avtomobilov v Ul. Ponzianino (med ulicama dell'Industria in del Vento), Ul. del Vento, Ul. del Pozzo, Ul. san Zenone, Ul. dei Giuliani in Ul. della Guardia. Prepoved bo veljavna od 13. do 17. ure.

† Po kratki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi

Luciano Barazutti

Pogreb bo jutri, 2. aprila, ob 9.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo žena Stana, sin Pavel in hčerka Nadja z družinama ter drugo sorodstvo.

Trst, 1. aprila 1986

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož in oče

Benedikt Cerkvenič

Pogreb bo jutri, 2. aprila 1986, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na Katinaro.

Žalostno vest sporočajo žena Ljudmila, sin Sergij, bratje in drugo sorodstvo.

Trst, 1. aprila 1986

ZAHVALA

Ob izgubi naše zlate mame

Karoline Slavec vd. Smotlak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo množično spremlili na njeni zadnji zemeljski poti. Posebna zahvala g. župniku Žarku Škrjlu za pogrebne obrede in čudoviti govor, šolskim sestram za molitve, vsem trem zborom (cerkvenemu iz Mačkolj, dekliskemu Slov. šopek in moškemu V. Vodnik), darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki ste kakorkoli pomagali za veličasten pogreb skromne, a plemenite slovenske žene. Hvala tudi za številne izraze sožalja.

Žalujoči svojci
Mačkolje, 1. aprila 1986

1. 4. 1981 1. 4. 1986

Ob 5. obletnici smrti nepozabne

Cvetke Komar por. Benčič

se je z nespremenjeno ljubeznijo spominjajo vsi, ki so jo imeli radi.

Trst, 1. aprila 1986

V Barkovljah je umrl stoletnik Edvard Scheimer

Strma pot v barkovljanski breg me je upehala, a ko sem skozi vrzel v pušpanovi živi meji uzrl srebrnolas obris, sem vedel, da sem prišel prav. Stopil sem bliže, mu segel v roko in si ga ogledal. Edvard Scheimer, stoletnik, Barkovljan, kar ga je bilo, se me je radovedno ogledoval, s tistim mirnim pogledom, ki ga premorejo le ljudje, ki so v življenju veliko izkusili. Njegov rod izhaja iz

Bruneke v Gornjem Poadiju: tega mora biti že dolgo, kajti Edvardov oče je v Barkovljah odprl gostilno pred več kot sto leti in je mali Edvard moral v njej poprijeti za delo še preden se je izteklo minulo stoletje. Obiskoval je šolo v Trstu in na Proseku, prva vojna vihra pa ga je skupaj s premnogimi rojaki zanesla v Galicijo, Bukovino, Besarabijo, Ukrajino, Odeso ... Spomin na vojna leta je stoletnega pripovednika na mah pomladih, a že je tu bridko četrstoletje mračne diktature, ko zanj razen priložnostnih zaposlitev ni bilo dela. Umaknil se je na svoj dom in tu gospodaril in se posvetil delu v vinogradu. O žilavi moči, ki je v njem plala vse do zadnjega, povejmo le, da je Edvard še pred štirimi leti trgal in nosil grozdje za bližnjih pastnov v domačo klet.

Edvard Scheimer je v soboto ukaal stoti rojstni dan. Ni se ga dolgo veselil: še istega dne se mu je zdravje poslabšalo in v noči na nedeljo je dotrpel, mirno in dostojanstveno, kot umirajo pokončni ljudje.

Tale zapis je bil zamišljen povsem drugače, a življenje se ne meni za jubileje človeških dni. Naj bodo te misli pokojnemu Edvardu v slovo, svojcem pa v tolažbo. (J. B.)

Zaskrbljujoče naraščanje mladostniškega prestopništva

Kaže, da se pojav mladostniškega prestopništva v našem mestu naglo širi in zadobiva zaskrbljujoče razsežnosti. Črna kronika se zadnje čase vse pogostejše srečuje s primeri tatvin in podobnih bolj ali manj hudih prestopkov, s katerimi so si umazali roke mladostniki pod osemnajstim letom starosti.

Na ta pojav se nam zdi potrebno opozoriti javnost še zlasti po vesteh, s katerimi nam je včeraj postreglo karabinjersko poveljstvo v Trstu, ki se je v teh velikonočnih dneh, če odštejemo nekaj prometnih nesreč, illegalnih prehodov meje in nekaterih drugih manj pomembnih zadev, ukvarjalo predvsem z mladoletnimi prestopniki. Skupno so v par dneh prišli in prijavili sodišču za mladoletne kar štirinajst fantov med dvajsetimi in osemnajstimi letom starosti. Karabinjerji z openske postaje so v četrtek prišli sedem mladoletnikov z Opčin, ki so oktobra lani kradli v električni centrali ENEL na Opčinah (naselje Campo Romano). Iz centrale so izginile protipožarne naprave, razne svetilke in drugi material. Po dolgotrajnih preiskavah so karabinjerji prišli na sled sedmerici, pri kateri so odkrili tudi del ukradenih predmetov. Sodišču za mladoletne so prijavili 15-letnega Andrea C., 17-let-

nega Claudia A., 17-letnega Riccarda Z., 16-letnega Nicolaja P., 16-letnega Emanuela A., 17-letnega Andrea T. in celo 9-letnega Paola D. Prvega od navedenih so prijaviili tudi zaradi povzročitve dveh požarov v gozdu Selivca. Skupaj z njim se bo moral zaradi tega prekrška zagovarjati tudi 15-letni David D. Karabinjerji s Škorcklje so prav tako tik pred veliko nočjo prijeli pet mladoletnikov, ki so kradli, kar jim je pač prišlo pod roke, od torbic do motornih koles. Skupno so nakradli za kakih šest milijonov lir vrednosti. Tudi njihova starost se giblje med trinajstim in sedemnajstim letom. Predsinočnjim pa so miljski karabinjerji prijeli 17-letnega Andrea G., ki se je peljal z ukradenim dostavnim apejem. Ugotovili so, da ga je ukradel malo prej v Ul. Rossetti. Tudi on se bo moral zagovarjati pred sodnikom za mladoletne.

To je le nekaj primerov teh zadnjih dni. Pojav pa je nedvomno veliko širši in se velja ob njem zamisliti, kajti večkrat je za takšne pojave bolj kriva naša brezbriznost in neobčutljivost tistih, ki morajo delati račune o tem, kaj je družba storila, da bi bili mladoletnikom zagotovljeni boljši pogoji za preživljanje prostega časa.

V soboto po ljubljanskem TV sporedu

Stu ledi in trio harmonik gostje Košnikove gostilne

Na sporedu ljubljanske televizije je bila v soboto zvečer oddaja z obetavnim naslovom Gostilna Košnik. Ker sta nastopali dve tržaški skupini, smo na oddajo tudi opozorili bralce in si jo seveda ogledali.

Ko smo prebirali seznam nastopajočih (igralcev in skupin), smo si seveda ustvarili svojo sliko o oddaji, ki naj bi bila pretežno »folkloristična«. In tako je tudi bila, čeprav jo je prleško narčje precej obtežilo, ali se je tako zdelo našim primorskim ušesom. Posneti odlomki, v katerih so s škeči nastopali Mito Trefalt, Dare Ulaga, France Trefalt in Ferdo Medved, so sicer želeli biti duhoviti, vendar jim to ni vedno uspelo. Nekoliko boljši so bili odseki v naposlednem prenosu. Alpski kvintet je bil v odlični formi, še posebej zanimiv pa je bil trio Plut iz Semiča, v katerem so nastopali trije godci — oče, sin in vnuk s harmoniko, trobento in listom.

Izredno posrečene so bile ženske iz Luč, ki so prav lepo zapele. Zanimivi so bili izdelovalci pirhov iz Bele krajje-

ne in Prekmurja. Pa naj v tej skupini omenimo še mladega harmonikarja, komaj dvanajstletnega Marjana Lipovška iz Ljubecne. Do tu je bilo vse ubrano na folkloro in nekako usmerjeno v vzhodno Slovenijo. V to sredo se je še nekako vključeval ljubljanski zbor Lipa zelenela je s pesmimi, ki jih je zapisal Zdravko Švikaršič, zelo pa je izstopala Tržaška folklorna skupina Stu ledi, ki je sicer lepo prikazala Kraško ohcet, le da ples ni prišel do izraza (morda zaradi televizijskega prenosa) kljub nadvse prepričljivi izvedbi in ubrano prijetni spremljavi kriških godcev. Podobno pripombo imamo za harmonikarski trio Klavdija Furlana. Fantje so zaigrali na svoji običajni izvajalski ravni - to pomeni zelo dobro - vendar nikakor niso sodili v tak spored.

Tolaži nas dejstvo, da oddajo gleda kar precejšnje število Slovencev, ki so tako imeli priložnost spoznati še en delček Primorske, tako folklorne, kot umetniško sodobne.

(nak)

Danes pri Domju družabnost ob žolci

Pri KD Fran Venturini so res neumorni. Družbena dejavnost ne pozna počitnic. Celo velikonočni prazniki so priložnost za skupno praznovanje. Tako so se nekateri člani društva lotili v prajšnjih dneh zahtevne naloge: priprave velikonočnih jedi za skupni velikonočni obed. Sprva je pobuda zajemala omejeno število članov, ker pa je zelo dobro uspela,

so nekateri predlagali, da bi krog praznovanja razširili. Tako so pripravili več sto krožnikov odlične žolce, ki jo bodo danes delili v prostorih Kulturnega doma Antona Umarmarja. Družabnost je napovedana za 16. uro. Pri Domju bo torej ob žolci, dobri kapljici in veselem petju še enkrat nadvse prijetno.

Razstava del tržaških jetnikov

V razstavnih dvorani tržaške pokrajine je bila te dni odprta razstava del skupine tržaških zapornikov. Razstavo so pripravili operaterji v tržaškem zaporu z namenom, da bi tržaški javnosti približali stvaritve, ki jih je dvajset jetnikov izdelalo v zaporu. Poleg številnih slik in risb so bile razstavljene še jadrnice, živobarvne maske, škatlice in robci.

izleti

Sekcije VZPI—ANPI, KPI ter Zveza upokoencev CGIL iz Križa prireajo 10. in 11. 5. avtobusni izlet v Bologno, z ogledom rojstne hiše bratov Cervi in Val Camonico, kjer bo shod garibaldinskih enot. Cena 90.000 lir. Vpisuje Gigi Bogatec v Domu A. Sirk v Križu (tel. 220-505).

Dolinska sekcija KPI prireja 20. aprila avtobusni izlet v Bistrio pri Vrhniki, Idrinjo in bolnico Franjo. Vpisovanje od 2. do 12. aprila, od 18. do 20. ure na sedežu sekcije v Dolini.

Zveza vojnih invalidov - Odbor in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja na tržaškem ozemlju prirejata 23. in 24. in 25. maja 1986 izlet na Koroško in Štajersko. Vpisovanje in informacije na sedežu Zveze, Ul. Montecchi 6 (4. nadstropje), telefon (040) 771952, vsak dan razen sobot med 9. in 12. uro.

Združenje Union priredi dva enodnevna izleta: 6. aprila v Sappado in 13. aprila v Sesto - Moso - San Candido. Vpisovanje vsak dan od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30 (razen ob sobotah) tel. (040) 61011.

razne prireditve

V Narodni in študijski knjižnici bo do 10. aprila (od 9. do 18. ure) odprta razstava del Miroslava Košute.

SKD Tabor - Jutri, 2. aprila, ob 10. uri gostuje mladinska dramska skupina z veselejšo Figole Fagole v osnovni šoli D. Berdon v Kopru, ob 17. uri pa v gledališču v Izoli.

KD Valentin Vodnik vabi vaščane in vse ostale na predvajanje diapozitivov iz slovenskih gora. Srečanje bo v petek, 4. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih. Predaval bo Marjo Kocjančič — Lišo.

V nedeljo, 6. aprila, bo v občinskem gledališču F. Prešeren prireditev mladinske skupine KD Valentin Vodnik, ki se bo predstavila v izraznem plesu. Vabljeni!

čestitke

Dragi IVO! Naj ti dnevi, tedni in meseci pri vojaki hitro minejo. Naj se leto hitro zavrti, in ti boš zopet med nami. Vsi domači.

Tabor mladih
SKD Tabor Opčine

KD Vesna Križ

JANEZ TRDINA, MARKO SOSIČ

Kresna noč

Pri oblikovanju predstave so sodelovali: Giuliana Gerdol, Magda Tavčar, Ani Tretjak, Miloš Jugovič, Anastazija Purič, Pauletto Sosič, Giuliana Sosič. Režija: Marko Sosič.

Ponovitev v Domu A. Sirk v Križu danes, 1. in jutri, 2. aprila, ob 20.30. Zaradi omejenega števila prostorov bo predprodaja vstopnic na sedežu ZSKD in v Domu A. Sirk v Križu.

gledališča

SSG

SSG gostuje s Cankarjevo dramo "Pohujšanje v dolini šentflorjanski" v Novem mestu danes, 1. aprila, ob 12. uri in 19.30.

VERDI

Danes, 1. aprila, ob 20.00 premiera (reda A/F) opere "Un ballo in maschera" G. Verdija. Dirigent R. Giovaninetti, režija C. Maestrini.

ROSSETTI

V četrtek, 3. aprila, ob 20.30 (edina predstava) bo Hrvatsko narodno kazališče iz Zagreba predstavilo Sofoklejevo delo "Antigona". Režija Ivica Kunčević. Predstava je izven abonmaja, 50-odstotni popust za abonente Stalnega gledališča FJK in SSG. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Od 4. do 20. aprila bo Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine predstavilo delo B. Brechta "Baal". Režija Roberto Guicciardini. V abonmaju odrezek št. 10. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

TEATRO CRISTALLO

Jutri, 2. aprila, ob 20.30 bo gledališka skupina "Gruppo della Rocca" predstavila Brechtovo delo "Švejk". Predstavo bodo ponovili do nedelje, 6. aprila.

CANKARJEV DOM

Velika dvorana

Jutri, 2. aprila, ob 20.00: Sofoklej "Antigona" - Hrvatsko narodno kazališče, Zagreb.

V četrtek, 3. aprila, ob 20. uri: Koncert simfonikov RTV Ljubljana.

V petek, 4. aprila, ob 20. uri: Simfonični orkester Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

V četrtek, 3. aprila, ob 20. uri in v petek, 4. aprila, ob 10. in 12. uri: Malo za šalo, malo zares — A. Valdes z J. Kováč predstavljata nov program pantomime.

V petek, 4. aprila, ob 22. uri: Studio za tolkala. Koncert v okviru "Slovenskih glasbenih dnevov".

Srednja dvorana

Jutri, 2. aprila, ob 19.30 Naši dosežki, revija mladinskih zborov Ljubljanskega pevskega združenja.

Jutri, 2. aprila, ob 18. in 20. uri: Prihodnost je ženska (Il futuro è donna), 1984. Italijanski film Marca Ferrerija.

kino

ARISTON - 16.00, 21.30 Ran, dram., Fr.-Jap. 1985, 163'; r. Akira Kurosawa; i. Tatsuya Nakadai, Satoshi Terao.

EXCELSIOR I - 16.30, 22.00 La mia Africa, dram., ZDA 1985, 150'; r. Sydney Pollack; i. Meryl Streep, Robert Redford.

EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 Anctartica, dram., Jap. 1984, 120'; r. Koreyoshi Kurahara; i. Ken Kakakura, Eiyi Okada.

FENICE - 17.00, 22.15 Yuppies - i giovani di successo, kom., It. 1985, 105'; r. Carlo Vanzina; i. Massimo Boldi, Jerry Calà.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Spie come noi, kom., ZDA 1985, 102'; r. John Landis; i. Chevy Chase, Dan Aykroyd.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 Una spina nel cuore, dram., It. 1986, 105'; r. Alberto Lattuada; i. Sophie Duez, Anthony Delon.

MIGNON - 16.00, 22.00 Taron e la pentola magica, ris., ZDA 1985, 80'; r. Ted Berman, Richard Rich; prod. Walt Disney.

EDEN - 15.20, 22.00 Superperverse in amore in Morbosamente tua, porn. □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 Il tenente dei carabinieri, kom., It. 1985, 95'; r. Maurizio Ponzi; i. Enrico Montesano, Nino Manfredi.

ALCIONE - 16.00, 22.00 Ritorno al futuro, fant., ZDA 1985, 115'; r. Robert Zemeckis; i. Michael J. Fox, Christopher Lloyd.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Tutta colpa del paradiso, dram., It. 1985, 95'; r. Francesco Nuti; i. Ornella Muti, Francesco Nuti.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 9 Settimane e 1/2, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.00 I Gonies, pust., ZDA 1985, 111'; r. Richard Donner; i. Corey Feldman, Ke Huy-Quan.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 Sesso allo specchio, porn. □□

RADIO - 15.30, 21.30 Ulla, Brigitte e Bel Ami, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

koncerti

Glasbena matica - Trst v sodelovanju z Deželnim sedežem RAI v Trstu, ciklus koncertov Mladi mladim: v četrtek, 3. aprila, ob 18. uri v Avditoriju RAI v Ul. F. Severo 7 "Kvintet simfoničnih pihal Notturmo". Anes Caccian - flavta, Veronika Škerjanc - oboa, Jure Jenkorog, Peter Stadler - fagot. Vabljeni!

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 14. aprila, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil ansambel "I SOLISTI DI MONACO".

razstave

V umetnostni galeriji CISEAT je odprta razstava slikarke Laure Rocco in Emilia Pampanina. Razstava bo odprta do 5. aprila.

SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom: v soboto, 5. aprila, ob 20. uri odprtje razstave Maria Sosiča. Uvodna beseda Milko Bambič. Sodelujeta: zbor in folklorna skupina KUD DR. LOJZ KRAIGHER Univerzitetnega klasičnega centra Ljubljana. Vabljeni!

razna obvestila

V petek, 4. aprila, ob 20.30 v šempoljski osnovni šoli: Erika Košuta in njena potovanja po Južni Ameriki (Andi) in Afriki (Kilimandžaro). Predavanje z diapozitivi o pokrajini, življenju in običajih tamkajšnjega prebivalstva. Vabljeni!

Mladinska skupina P. Tomažič obvešča, da bodo zadnje vaje pred nastopom na Primorski poje danes, 1. jutri, 2. in v četrtek, 3. aprila, ob 20.30 tako za ženske kot za moške glasove.

Ženski pevski zbor Rdeča zvezda - Salež sporoča, da bo pevska vaja danes, 1. aprila, ob 20.30 v osnovni šoli v Zgoniku.

Sekcija SSK občina Dolina vabi člane in prijatelje na redni kongres, ki bo v soboto, 5. aprila, ob 20. uri v mali dvorani gledališča »F. Prešeren« v Boljuncu. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju, pozdrav gostov, volitev delegatov na pokrajinski kongres stranke in novega odbora sekcije.

Kongres sekcije SSK Sv. Ivan - Lonjer - Katinara je sklican za petek, 4. aprila, ob 20. uri v Marijinem domu - Ul. Brandesia 27/2. — Dnevni red obsega poročilo sekcijejskega tajnika in zadevno razpravo, izvolitev delegatov na bližnji pokrajinski kongres stranke in volitev novega sekcijejskega odbora sekcije. — Vabljeni člani, simpatizerji in volivci Slovenske skupnosti.

Sekcija SSK Sv. Jakob sklicuje zbor volivcev za določitev delegatov na strankin kongres 1. aprila ob 20. uri v Domu v Ulci Concordia.

prispevki

Namesto cvetja na grob Mira Presla darujejo Marija in Cvetko Žagar 20.000 lir za TPPZ Pinko Tomažič.

Za TPPZ Pinko Tomažič darujejo podporni člani: Angel Gerlanc (Kontovel 441) 10.000 lir, Silvester Grgič (Bazovica 89) 20.000 lir in Stanko Sosič (Opčine) 15.000 lir.

Ob 10. obletnici smrti drage mame Amalije Fonda ter v spomin na pokojno sestro Malči darujeta Zmaga in Vesna 100.000 lir za KD Krasno polje iz Gročane.

Namesto cvetja na grob Marije Obad darujejo Silva in Pepi 10.000 lir ter Marija Blažina 5.000 lir za vzdrževanje kapele v Gabrovcu.

Ob smrti Anakleta Grudna izrekata sekciji KPI in VZPI—ANPI Devin - Nabrežina iskreno sožalje svojcem in darujeta 50.000 lir za Sklad Dela.

Ob smrti tov. Bruna Škerka izreka sekcija KPI Devin - Nabrežina globoko sožalje svojcem in daruje 50.000 lir za sklad Dela.

V spomin na sosedo Angiolino darujejo Gina, Alba, Marija, Lado in Karla 110.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na svoje drage daruje Lojzka Cijak 15.000 lir za spomenik na Kontovelu in ne kot je bilo pomotoma objavljeno za spomenik v Križu.

Ob obletnici smrti dragih staršev Ivana in Alojzije Zobec daruje hči Olga z družino 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Renza Carrara daruje družina Sardoč 10.000 lir za zbora Vesela pomlad.

Ob 1. obletnici smrti moža Danila daruje Anica Ferluga 10.000 lir za zbora Vesela pomlad.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 1. aprila
HUGO

Sonce vzide ob 5.46 in zatone ob 18.32 — Dolžina dneva 12.46 — Luna vzide ob 1.45 in zatone ob 9.38.

Jutri, SREDA, 2. aprila
FRANC

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 15,5 stopinje, zračni tlak 1013,2 mb ustaljen, veter 15 kilometrov na uro zahodnik, vlaga 47-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10 stopinj.

PLIMOVANJE DANES: Ob 1.10 najvišja 28 cm, ob 9.18 najnižja —30 cm.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA
LEKARN

Od torka, 1. aprila, do sobote, 5. aprila 1986

(Od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30)
(tudi od 13.00 do 16.00)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (274630) — samo po telefonu za najnunejšje primere.

(Od 19.30 do 20.30)

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramar-ski drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) — samo po telefonu za najnunejšje primere.

(od 20.30 do 8.30 — nočna služba)

Ul. dell'Istria 35, Trg Ospedale 8, PROSEK (tel. 225141/225340), ŽAVLJE (tel. 274630) — samo po telefonu za najnunejšje primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

● Notranje ministrstvo razpisuje 800 štipendij za otroke občinskih ali pokrajinskih tajnikov (tudi če so le-ti že v poklju) in 100 štipendij za sirote bivših občinskih ali pokrajinskih tajnikov. Prošnje morajo višješolski dijaki oddati do 10. junija, univerzitetni študentje pa do 10. avgusta.

Galerija

Ul. sv. Frančiška 20

Vam nudi izbiro likovnih del domačih in tujih umetnikov:

Černigoj, Kravos, Koren, Palčić, Spacal, Vecchiet, Zuljan, Žerjal, Apollonio, Bernik, Debenjak, Ciuha, Križnišnik, Jemec, Hozo, Maraž, Matelič, Prica, Tršar, Veličkovič, Zelenko.

Italijanski mojstri.

Mali formati in minigrafike.

mali oglasi

GRADBENI ODPUST. Sprejem naročila za izvedbo prošenj za gradbeni odpust. tel. na št. 231-854 od 20. do 21. ure.

PRODAM dobro ohranjeno prikolico roller, letnik '71, 4 ležišča. Tel. na št. 211-997 ob urah kosila.

DAJEM v NAJEM majhno stanovanje v dolinski občini. Tel. na št. 741-670.

PO UGODNI CENI PRODAM črno-beli televizor znamke phonola z dvema ojačevalcema, tudi z mizico iz orehovega lesa. Tel. na št. (040) 575-436.

PRODAM 20 stotov sena, nebaliranega. Tel. na št. (040) 227-411.

IŠČEM nezazidljiv teren na Padričah, v Trebčah ali v bližnjih vaseh. Tel. (040) 818-012.

PRODAM prostor za stojnico in dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave na tržnici na Ponterošu. Tel. na št. 51670 ob urah obedov.

HIŠICO z vrtom, tudi staro kupim v Trstu ali bližnji okolici. Tel. (040) 414-542.

PRODAM štedilnik na drva in metan za 50.000 lir. Tel. na št. (040) 911-014.

OSMICO ima odprto v Nabrežini Dušan Radovič. Vabi na prigrizek in domačo kapljico.

PRODAM vespo ET 3, letnik 1982 v odličnem stanju. Tel. na št. (040) 229-484.

ZIDARSKO podjetje iz Benečije opravlja vsakovrstna popravila, brezplačni predračuni. Tel. na št. (0432) 400-016.

UPOKOJENE, večer opravljanja del v vinogradništvu in vrtnarstvu, išče priložnostno delo. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Pomlad".

PRODAM mladiče pasme ROTWEILER, odličnega legla. Cena po dogovoru. Informacije v slovensčini po tel. (003861) 271-142, pismene tudi v italijanščini - Janoš Bertonec, Vrhovci, CXXX/10, 61000 Ljubljana.

OSMICO ima odprto pri Piščancih Sergio Ferfolja.

Ponuja vse spomladanske novosti, kjer moda vedno pomeni tudi dober okus. Oblečati se v trgovini LINEA pomeni biti vedno »prvi«.

Kje? V trgovini LINEA — Trst — Ul. Carducci 4

LINEA

ti in morje

vojko colja

Za prve korake v radiofoniji najprimernejši CB oddajniki

Zadnjič smo se pobliže seznanili z VHF oddajniki in poudarili njihovo razširjenost v navtiki, danes pa bomo spregovorili o tako imenovanih CB (Citizen Band - mestni val) oddajnikih. Kot prvo naj omenimo, da so se ti oddajniki razbohotili v ZDA v petdesetih in šestdesetih letih. V začetku so italijanske oblasti nasprotovale temu "mestnemu valu", ki ima dolžino na 27 MHz, kasneje pa so se prilagodile in vso zadevo zakonsko uredile, saj jim ni uspelo preprečiti modnega hita.

V Italiji računajo, da je več kot en milijon registriranih CB aparatov, kar je ogromna številka, če upoštevamo, da so v glavnem registrirani v severni Italiji. Kdor je imel priložnost, da je pri znanu ali prijatelju prisluškoval tem radijskim oddajam, se je bržkone zgrozil ob nasičenosti raznih valovnih dolžin. Marsikomu je namreč CB postal neke vrste nadomestilo za pomanjkanje socializacije, sredstvo za sklepanje poznanstev po zračnih valovih.

V navtiki so oddajniki CB prisotni le nekaj let. Potem ko so jih njihovi lastniki pričeli uporabljati v avtomobilih, so seveda poskusili namestiti CB tudi na gliserjih, motornih čolnih in jadrnicah. Rezultati so bili kar spodbudni, da se iz leta v leto širi krog ljudi, ki se za priobalno plovbo raje odločajo za CB kot za VHF. Za prekaljene morske volkove je morda taka odločitev bogokletna, a le navidezno. Že res, da so razni kanali vala 27 MHz prenasršeni, a prav ta prenasršitev je poročilo, da nas bo v primeru potrebe kdo slišal. Seveda se ne bomo s CB neposredno povezali s pristaniškimi poveljstvi, a tudi to bodo v kratkem nadomestili. Že sedaj imajo razne luške izpostave prav CB sprejemnike in oddajnike. Vsekakor pa jih ima večina navtičnih klubov.

CB aparati so namreč skrajno poceni. S približno 250.000 lir imamo aparat, s katerim bomo lahko navezali

stik tudi do 30 milj daleč, seveda le na morju, saj se tudi valovi CB oddajnikov širijo "optično". Če k temu dodamo, da so pred dvema letoma ministrsko okrožnico določili, da služi 9. kanal (27,065 MHz) za pozive na pomoč, nam je lahko razumljivo, kako smotrni in ceneni varnostni pripomoček je lahko CB oddajnik.

Med drugim je treba omeniti, da se

bomo s CB še najlažje vpeljali v radiofonijo, saj se ne bo nihče zgražal, če bomo v začetku nerodni in se bomo le s težavo prebijali skozi radijski žargon. Kot zadnje naj še omenimo, da so kar trije kanali namenjeni navtiki (26, 27, 28), ki se jih ne smejo posluževati suhozemci. V prošnji za koncesijo bomo namreč navedli navtične razloge, a o tem obširneje drugič.

na tv zaslonu

PAT GARRET E BILLY KID - Pat Garret and Billy The Kid - Pat Garret in Billy Kid, ZDA 1973.

Režija: Sam Peckinpah. **Igrajo:** Kris Kristofferson, James Coburn, Bob Dylan. **Italia 1, ob 22.40.**

Mitični spopad med šerifom Patom Garretom in mladim razbojnikom Billyjem je marsikdo že poskusil spraviti na platno oz. na ekran, zato ni čudno, da je zgodba zamikala tudi Peckinpaha. Njegove značilnosti pridejo od časa do časa do izraza posebno v lepi fotografiji in sugestivnih lokacijah. Če je film morda premah, neizostren in občasno skoraj osladen, moramo pa opozoriti na očarljivo glasbo Boba Dylana, ki v filmu tudi dovolj prepričljivo nastopa. Njegove romantične balade nam uspejo pričarati vzdušje starih Fordovih in Hawksovih vesternov.

Ivan Mrak: BLAGOR PREMAGANCEV, RTV LJ ob 20.05.

Ob življenjskem jubileju, 80-letnici slovenskega dramatika Ivana Mraka, je ljubljanska televizija realizirala njegovo dramo *Blagor premagancev*, filmski portret jubilaranta pa je oblikoval režiser Talal Hadi.

Ivan Mrak je avtor obsežnega dramskega opusa, ki je bolj znan po knjižnih izdajah kot po uprizoritvah. V drami *Blagor premagancev* obravnava avtor usodne zgodovinske preizkušnje sredi druge svetovne vojne, torej v času narodnoosvobodilnega boja. Mrakov razkrojeni, nenehno o smislu življenja sprašujoči človek se dvigne v etično potrditev življenja v trenutku, ko se odloči kljubovati vseuničujoči moči nacizma.

Prilpavlja:
Iztok Jelačin

nedelja ob 11. uri

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Po vseh napovedih se je marec končal, veliki finale vročih 10 z lestvico meseca in žrebanjem, z lepim vremenom in vsem, kar spada zraven, tudi. Danes imate pred seboj deset najbolj vročih v nevročem marcu, ki ste ga preživeli včasih celo z nami. Bolj ko se viša zunanja temperatura, raste pritisk z vsemi spremljajočimi rečmi tudi pri nas. Poglejmo najprej lestvico tega tedna...

prejšnji	ta teden	
1	5	1. <i>Rendez vous</i> - Debela dekl'ca
2	5	2. <i>Elton John</i> - Nikita
3	3	3. <i>Eros Ramazzotti</i> - Adesso tu
7	4	4. <i>Dire Straits</i> - Walk Of Life
—	4	5. <i>A-ha</i> - The Sun Always Shines On TV
10	3	6. <i>Deseti brat</i> - Madona dejmi danes
—	—	7. <i>W.A.S.P.</i> - I Wanna Be Somebody
—	2	8. <i>Lionel Richie</i> - Say You Say Me
4	3	9. <i>Falco</i> - Jeanny
—	—	10. <i>Deseti brat</i> - Zadnja večerja

Glasovali ste za kar 42 različnih komadov, kar je dobro, saj kaže na raznolikost, ki je logična in pestra... Vrh se ne spreminja, zato pa pogledajte številke v prvem stolpcu, in videli boste, da imamo štiri nove goste. W.A.S.P., ki pravijo, da bi radi bili nekaj, Sonce je spet posijalo s skupino A-ha, *Lionel Richie* se pogovarja z dušo ali Dušo, *Deseti brat* pa ima na lestvici kar dva komada, Zadnjo večerjo in Madono.

Toliko o lestvici tega tedna, pogledjmo še "najvročejših" deset v marcu... 1. *Rendez vous* - **Debela dekl'ca**, 2. *Elton John* - **Nikita**, 3. *Eros Ramazzotti* - **Adesso tu**, 4. *A-ha* - **Take On Me**, 5. *A-ha* - **The Sun Always Shines On TV**, 6. *Dire Straits* - **Walk Of Life**, 7. *Wham* - **I'm Your Man**, 8. *Sting* - **Russians**, 9. *Falco* - **Jeanny**, 10. *Deseti brat* - **Madona dejmi danes**.

To je torej lestvica meseca, kar pomeni, da smo tudi... žreballi! In kaj je prineslo žrebanje? Devet srečnejšev. Majice Primorskih novic bodo prejela *Justina Markočič* (ki naj pošlje popoln naslov), *Tanja Baša* in *Katarina Grižon*. Knjigo in kaseto ZTT bo dobil *Mitja Brumat* iz Šempetra, plošče Radia Koper dobijo *Pavla Štolta* iz Devina, *Nataša Budihna* iz Vrtojbe in "dekleta iz sredstev" v DO Jadran iz Sežane, komplet kozarcev steklarne Hrpelje bo dobila *Barbara Sakšida* iz Trsta, knjigo založbe Lipa pa *Andrej Bavcon* iz Nove Gorice.

Vsem ostalim, ki tokrat niso imeli sreče, pa več upahnja v prihodnje, vaše glasovnice pa ostajajo v zaboju za finalno žrebanje, ki bo konec decembra. Lep pomladni pozdrav in pošljite glasovnice...

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

današnji radijski in televizijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
10.30 Nadaljevanje: La casa rossa 11.35 Nanizanka: Taxi - Amici 11.55 Vreme 12.00 Dnevnik — Kratke vesti 12.05 Halo... kdo igra? — opoldanski spored z Enrico Bonaccorti 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - Tri minute aktualnosti 14.00 Halo... kdo igra? — Zadnji poziv 14.15 Znanstvena oddaja: Il mondo di Quark 15.00 Kronika 15.30 Informativna oddaja: Telematica per lo stato del 2000 16.00 Film: Il ladro di Venezia (pust., lt. 1951, r. John Brahm, i. M. Montez, M. Serato, P. Christian) 17.00 Dnevnik — Kratke vesti 17.05 Magic - Braccio di ferro 17.55 Informativna oddaja: Pravopis 18.10 Programi pristopanja 18.30 Informativna oddaja: Italia sera — vodi Piero Badaloni 19.40 Jutrišnji almanah in Vreme 20.00 Dnevnik 20.30 Informativna oddaja: Spot — vodi Enzo Biagi 21.50 Dnevnik 22.00 Nadaljevanje: Quei 36 gradini 23.10 Dokumentarci: La bestia, Parsifal, Superman 24.00 Dnevnik - nočne vesti 0.10 Medicinska rubrika	11.55 Cordialmente, vodi Enza Sampò 13.00 Dnevnik 13.25 Dnevnik — Come noi 13.30 Nadaljevanje: Capitol 14.30 Dnevnik — Kratke vesti 14.35 Mladinska oddaja: Tandem 15.15 Sigillo rosso - igra 16.00 Monografije 16.30 Otroška oddaja: Pane e marmelata, vmes ris. Scooby Doo e i quattro amici più 17.30 Dnevnik — Kratke vesti 17.35 Danes in jutri 18.30 Športna poročila 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - Šport 20.30 Film: Scorpione (pust., ZDA 1972, r. Michael Winner, i. B. Lancaster, Alain Delon, Gayle Hunnicutt) 22.25 Dnevnik - večerne vesti 22.35 Filmske novosti 22.45 Nanizanka: Quella vecchia casa nel Maryland - iz serije "Cuore e batticuore" 23.45 Film: Cento uomini e una ragazza (r. Henry Koster) 0.10 Nočni dnevnik	12.30 Avtokros 13.00 Nanizanka: Il matrimonio di Caterina 14.00 Tečaj ruskega jezika 14.30 Tečaj francoskega jezika 15.00 Alfred Brendel izvaja Schubertova dela 16.00 Informativna oddaja: Pediatria 16.35 Giovani fattori - Dokumenti 17.00 Variete: Dadaumpa 18.10 Glasbena oddaja: L'orecchiocchio 19.00 Dnevnik in deželne vesti 20.05 Laboratorio infanzia 20.30 Spot - Tednik 21.30 Dokumentarec: Geo 22.20 Dnevnik 22.55 Film: Sepolto vivo (srh., ZDA 1961, r. R. Corman, i. Ray Milland) Iz nanizanke Falcon Crest Canale 5 ob 22.00	9.00 TV mozaik. Pred izbiro poklica 9.30 Človekovo telo: Hormoni 10.00 Slikarstvo 20.stoletja: Umetnost v revoluciji 15.55 TV mozaik - ponovitev dopoldanskih oddaj 17.25 Poročila 17.30 Spored za otroke: Ringaraja, glasbena oddaja 17.45 Ta čudoviti notni svet 18.45 Risanka 18.55 Propagandna oddaja 19.00 Danes: Pomurski obzornik 19.30 Dnevnik 19.55 Vreme 19.58 Propagandna oddaja 20.05 Ivan Mrak: Blagor premagancev (r. Talal Hadi, i. Duša Počkar, Igor Samobor, Anica Kumer, Boris Cavazza, Radko Polič, Boris Juh in drugi, posneto l. 1981, realizacija RTV-LJ) 21.30 Propagandna oddaja 21.35 Mednarodna obzorja 22.20 Dnevnik	14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Trije nepridipravi in policaj (r. G. Lautner, i. Mirelle Darc, Nanni Loy) 16.45 Otroški program. Risanke, nanizanka Narednik Preston, nanizanka Samotni jezdec 18.30 Nanizanka: Z ljubeznijo 18.55 TV novice 19.00 Odprta meja V današnji oddaji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Zapadel rok za prošnje o gradbenem odpustu TRŽIČ — Težave v tovarni Ansaldo NABREŽINA — Zaključek prireditve ob 2000-letnici kamnolomov 19.30 TVD Stičiče 19.50 Rokomet 20.30 Nadaljevanje: Marco Polo (i. Ken Marshall, Burt Lancaster, Anne Bancroft) 21.50 TVD Vsedanes 22.10 Dokumentarec: Oblast in družba 23.00 Jugoslovansko košarkarsko prvenstvo - play off

CANALE 5

8.35

Nanizanke: Alice, Flo, Una famiglia americana

10.15

Nadaljevanka: General Hospital

11.00

Kviz: Facciamo un affare, vodi Iva Zanichchi

11.30

Kviz: Tuttinfamiglia, vodi Claudio Lippi

12.00

Kviz: Bis, vodi Mike Bongiorno

12.40

Kviz: Il pranzo è servito, vodi Corrado

13.30

Nadaljevanka: Sentieri

14.25

Nadaljevanka: La valle dei pini

15.20

Nadaljevanka: Così gira il mondo

16.15

Nanizanka: Alice

16.45

Nanizanka: Hazzard

17.30

Mladinski kviz: Doppio slalom

18.00

Nanizanka: Il mio amico Ricky

18.30

Kviz: C'est la vie

19.00

Nanizanka: I Jefferson

19.30

Kviz: Zig Zag

20.30

Nadaljevanka: Dallas

22.00

Nadaljevanka: Falcon Crest

23.00

Modna rubrika: Non-solomoda

24.00

Športna oddaja - Golf

1.00

Nanizanka: Sceriffo a New York

TELEQUATTRO

8.30

Nanizanka: Strega per amore

9.00

Nadaljevanka: Destini

9.40

Nanizanka: Lucy Show

10.00

Film: La voce nella tempesta — Cime tempestose (dram. 1939, r. W. Wyler, i. L. Olivier, M. Oberon)

11.45

Magazine

12.15

Nanizanka: Amanda

12.45

Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke

14.15

Nadaljevanka: Destini

15.00

Nadalevanka: Agua viva

15.50

Film: Gli ultimi giorni d'uno scapolo (kom., ZDA 1949, r. R. Montgomery, i. A. Blyth)

17.50

Nanizanka: Lucy Show

18.20

Nadaljevanka: Ai confini della notte

18.50

Nanizanka: I Ryan

19.30

Nadaljevanka: Febbre d'amore

20.30

Film: Sessomatto (kom., It. 1974, r. D. Risi, i. G. Giannini, L. Antonelli)

22.40

Nanizanke: I Ropers, Mash, Arabesque, Ironside, Mod Squad

ITALIA 1

8.30

Nanizanke: Gli eroi di Hogan, Sanford and Son, La casa nella prateria

10.10

Nanizanke: Galactica, La donna bionica, Quincy, Agenzia Rockefeller

13.20

Kviz: Tutto per denaro - Help

14.15

Glasbena oddaja: Dee-jay Television

15.00

Nanizanka: Ralph Supermaxieroe

16.00

Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lovely Sara, Hello Spank, Mila e Shiro

18.10

Antologia di Jonathan

19.00

Kviz: Gioco delle coppie, vodi Marco Predolin

19.30

Nanizanka: La famiglia Addams

20.00

Buona Pasqua

20.30

Film: Star Trek II. (fant., ZDA 1982, r. R. Wise, i. W. Shatner, L. Nimoy)

22.40

Film: Pat Garrett e Billy Kid (western, ZDA 1973, r. S. Peckinpah, i. K. Kristofferson, J. Coburn)

00.30

Nanizanka: Cannon

1.20

Nanizanka: Strike force

TELEPADOVA

14.30

Nadaljevanka: Innamorarsi

15.00

Nadaljevanka: Andrea Celeste

15.45

Risanke: Golion, Calvin, Super Book, Lamù, Peline story, Devilman, Gigi la trotola

19.00

Nanizanka: Mork e Mindy

20.00

Risanke: Candy Candy

20.30

Film: L'ispettore Martin ha teso la trappola (krim., ZDA 1973, r. S. Rosenberg, i. W. Matthau, B. Dern)

22.30

Nanizanka: Settimana strada

23.30

Košarkarska tekma: Segafredo Gorizia - Livorno

TELEFRIULI

12.30

Nanizanka: La grande barriera

13.00

Risanke: Lamù

13.30

Nadaljevanka: Senorita Andrea

14.30

Košarka: Filanto Desio - Fantoni Udine

15.30

Glasbena oddaja

18.30

Dokumentarni film

19.00

Večerne vesti

19.30

Nadaljevanka: Senorita Andrea

20.30

Rubrika: Il sindaco e la sua gente

21.45

Nogomet: Cremonese — Triestina

22.45

Športna rubrika

23.40

Nočne vesti

24.00

Svetovne vesti

RETEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)

Lastne oddaje:

13.30

Nedeljska košarkarska tekma (ponov.)

19.30

Fatti e commenti

22.30

Nedeljska nogometna tekma (ponov.)

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 — 8.00 Dobro jutro po naše: Kolarček — Pravljiča — Narodnozabavna glasba; 8.10 Almanah: Nediški zvon; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 — 13.00 Pisani listi: Poljudno čtivo — Sestanek ob 12. uri — Lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Čas in prostor: Povejmo v živo; 15.00 Mladinski pas: Mladi mladim; 15.45 Postni govor; 16.00 Zbornik: Med Brdi in Jadranom. Nato: Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba: Komorni orkester RTV Ljubljana; 18.00 Izvirna radijska igra: Učiteljica Marta (C.Grbec); 19.20 Jutrišnji spored.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00 Poročila; 4.30 — 8.00 Jutranji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Iz glasbenih šol; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Od melodije do melodije; 13.45 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.10 — 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansamblom Jožeta Kampeča; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Odskočna deska — Baročni kvartet SGBS; 21.05 Radijska igra; 21.40 Glasbeni in-

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev — glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 13.00 Otvoritev — danes na valu Radia Koper; 13.40 Glasba jugoslovanskih narodov; 14.40 Zanimivost - Pesem tedna; 15.00 Za varnejši jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Mladim poslušalcem; 17.40 Primorska poje '86; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Otvoritev programov — Glasba; 6.30 Kolarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 — 12.00 Prisrčno vaši; 8.15 Val na valu; 9.15 Glasba; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Povejka tedna; 10.10 Šola, otroštvo in vzgoja; 10.35 Vstop prost; 10.55 Val na valu; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 13.45 Val na valu; 15.45 — 18.30 Glasbeno popoldne; 16.33 D.Y. tour adventure; 17.15 Val na valu; 17.45 Avtomobilizem; 18.10 Evergreen; 18.32 Slavni dirigenti; 20.00 — 6.00 Nočni program Radia Koper.

Množična prisotnost turistov v Gradežu Ponedeljek namenjen izletom v naravo

Pravijo, da prva lastovka ne pri-
nese pomladi. Kaj pa če prileti kar
cela jata? Prav to se je ob koncu
tedna, zlasti pa v nedeljo in včeraj
zgodilo v vseh obmorskih turističnih
središčih naše dežele, posebej pa v
Gradežu in Lignanu. Sprehajališča in
ulice je preplavila množica domačih
in tujih turistov. Veliko je bilo takih,
ki so prišli le na krajši izlet, iz
bližnjih krajev, precej pa tudi takih,
ki so velikončne praznike izkoristili
za krajši dopust ob morju in isto-
časno uredili rezervacijo in vse po-
trebno za letovanje. V Gradežu je
te dni, kakor smo izvedeli na sede-
žu avtonomne letovišarske ustano-
ve, odprtih kakih petnajst hotelov in
penzionov, restavracije so bile v ne-
deljo in včeraj zasedene do zadnjega.
Torej ugoden znak za nastopajočo
turistično sezono, čeprav so bile na-
povedi še do nedavna nekoliko bolj
pesimistične. Mimogrede: zgleda da
bodo domači in tuji gosti kot nekaj
povsem naravnega sprejeli podraž-
itev uslug za kakih 8 odstotkov, v
primerjavi z lanskim letom.

Če ni razlogov za negotovost v
centrih ob morju, pa so z obiskom
nad vse zadovoljni tudi turistični de-
lavci v zimskošportnih središčih,
kjer bodo sezono, kot kaže, po-
daljšali še za kakšen teden, saj je
snega še dovolj. Prav zimskošportna

središča so bila glavni cilj Goričan-
ov ob koncu tedna, čeprav so ne-
kateri izkoristili praznike tudi za
krajši ali daljši skok v toplejše kra-
je. Menda pa je bilo tudi nekaj ta-
kih, ki so se za majhen denar odlo-
čili za nekakšen »tour de force« na
Azurno obalo.

Večina Goričanov je kajpak, tako
kakor se sicer dogaja tudi ob dru-
gih praznikih, ostala lepo doma, ali
pa se kvečjemu odločila za krajši
izlet v okolico, za kosilo v domači
gostilni, za obisk sorodnikov in znan-
cev.

V nedeljo je sicer precej nagaja-
lo muhasto vreme. Ponekod na Go-
riškem je bila dopoldne prava pomla-
danska ploha z grmenjem, nekaj ur
je potem sijalo sonce, zvečer pa se
je že spet skazilo. Bolj naklonjeno
je bilo vreme včeraj, čeprav neko-
liko hladnejše. Včeraj so bile v raz-
nih krajih na Goriškem številne mno-
žične športne, rekreativne in tudi za-
bavne prireditve. Dopoldne je bil na
Krminski gori tradicionalni pohod v
priredbi združenja alpincev, med Go-
rico in Gradiščem se je, prav tako
dopoldne, odvijal mali maratonski tek
v organizaciji društva Gruppo mar-
ciatori Gorizia, o čemer poročamo na
drugem mestu, tradicionalni Praznik
pomladi pa so popoldne pripravili v
Doberdobi člani društva »Hrast«.

Kljub zelo gostemu prometu v nede-
ljo in tudi včeraj, je nezgodna kro-
nika bolj skromna, saj ni poročil o
težjih prometnih nesrečah in drugih
dogodkih.

V goriški splošni bolnišnici so v
nedeljo zvečer sprejeli na zdravlje-
nje le 58-letno Regino Jansig, ki se
je ranila v Ulici Lungo Isonzo. Tu-
di s sosednjega jugoslovanskega ob-
močja ni poročil o težjih prometnih
nesrečah. V sosednji republiki je bil
sicer včeraj običajen delovni dan.

Podgorski svet pisal županu

Zaključke s seje rajonskega sveta
v Podgori, na kateri so razpravljali
o problemih v zvezi z delovanjem di-
kališča za avtomobilske modele Park
Model pri športni palači, je predsed-
nik Maligoj strnil v pismu, ki ga je
poslal županu Scaranu. V njem izra-
ža svet mnenje, da bi problem hrupa,
ki moti bližnje stanovalce, lahko
rešili z določitvijo urnika delovanja
proge in z že predvideno namestitvijo
glušnikov na hrupne avtomobilčke.
Rajonski svet vabi župana, naj posre-
duje za prijateljsko rešitev nastalih
sporov.

Prireditve bo v nedeljo

V Doberdobo praznovanje 30-letnice krvodajalcev

Krvodajalci v Doberdobi se v teh
dneh vneto pripravljajo na veliko pro-
slavo, ki jo bodo imeli v nedeljo. Pra-
znovali bodo 30-letnico krvodajalskega
delovanja na tržiškem območju, isto-
časno pa tudi 15. obletnico ustanovi-
tve krvodajalske sekcije v Doberdo-
bi. Čast in odgovorno nalogo, da pri-
redijo osrednjo slovesnost, na kateri
se bodo zbrali krvodajalci vseh ob-
čin na Trziškem, so si Doberdobci za-
služili z uspešnostjo delovanja sekci-
je, ki je v petnajstih letih delova-
nja dosegla res zavidljive uspehe.

V začetku leta 1971, jih je bilo 12,
komaj dovolj za sestavo odbora, le-
tos pa je število aktivnih krvodajal-
cev v Doberdobi naraslo že na 156.
Doberdobska sekcija ima pomemben
delež v darovanju krvi, saj vsako le-
to zagotavlja vsaj 54 litrov dragoce-
ne tekočine. Ob pomembnem huma-
nitarnem delovanju, ki ostaja seveda
osnovni namen njihovega združevanja,
so krvodajalci razvili bogato in raz-
vejano dejavnost, ki jih je povezala
s sorodnimi združenji tako v bližnji
okolici, kot v matični domovini. Pre-
dolge bi bilo, ko bi naštevati vse o-
biske, družabnosti in srečanja, ki so
jih v prejšnjih letih imeli z druži-
nami Rdečega križa od Nove Gorice
do Ljubljane, od Reke do Beograda.
Povejmo naj samo, da so na nedelj-
sko proslavo razposlali kar 38 vabil

sorodnim organizacijam v matični do-
movini.

Pričakovati je torej, da bo nedelj-
ska krvodajalska prireditve res mno-
žična. Praznovanje se bo pričelo že
dopoldne s sprevedom, ki bo šel iz-
pred občine do cerkve, kjer bo ma-
ša, nato k spomeniku padlim v NOB,
h kateremu bodo krvodajalci položili
vence, nato pa do župnijske dvorane,
kjer bo slovesnost. Ob pozdravih in
priložnostnih govorih bo nagrajevanje
krvodajalcev, ki so dosegli že po-
membna števila darovanj, sledil pa
bo kulturni program z nastopi pevskih
zborov in godbe na pihala.

Vsedrjavno zborovanje v Ravenni

V Ravenni bo 27. aprila vsedrjav-
no zborovanje krvodajalcev. Ob tej
priložnosti bo goriška sekcija Zdu-
ženja prostovoljnih krvodajalcev or-
ganizirala avtobusni izlet v Raven-
no. Za člane združenja bo poskrbe-
la brezplačni prevoz in kosilo; izle-
ta se lahko udeležijo tudi družinski
člani, ki ob vpisu plačajo 20.000 lir.
Prijava na sedežu sekcije v Ul. Vit-
torio Veneto 153 vsak delavnik od 10.
do 11.30, ob ponedeljkih in sredah pa
tudi od 15.30 do 16.30. Vpisovanje
se zaključuje 10. aprila.

V aprilu podaljšan urnik na maloobmejnih prehodih

Z današnjim dnem je prišlo na šte-
vilnih mejnih prehodih na Goriškem
do podaljšanja urnika delovanja.
Sprememba urnika ni neposredno ve-
zana na prehod k legalni uri, pač pa
odvisi od sporazumnega letnega ko-
ledarja, ki so ga sestavili italijanski
in jugoslovanski mejni organi. Na ve-
čini prehodov za maloobmejni pro-
met bodo zato podaljšali urnik že z
aprilom, na drugih pa zaenkrat ne
bo sprememb in bo do podaljšanja
prišlo čez mesec dni.

Posamezni prehodi za maloobmejni
promet (s prepustnicami) bodo v
mesecu aprilu odprti po sledečem ur-
niku: MIRNIK od 7. do 19. ure (ob
nedeljah in praznikih od 8. do 18. u-
re), JENKOVO od 6.30 do 20. ure,
PLEŠIVO od 6.30 do 20. ure (ob ne-
deljah in praznikih odpirajo prehod
zjutraj eno uro kasneje, ob 7.30), VI-
POLŽE od 6. do 19. ure, ŠTEVER-
JAN od 7. ure do 18.30 (ob nedeljah
in praznikih od 8. ure do 18.30), SOL-
KAN I. od 6.30 do 20.30, ŠKABRIJE-
LOVA UL. - ERJAVČEVA od 7. do
20. ure (ob nedeljah in praznikih od
8. ure dalje), RAFUT od 7.30 do 19.
ure (prehod je ob nedeljah zaprt),
MIREN od 6.30 do 19. ure (ob ne-
deljah od 7.30 dalje), DEVETAKI od
7. do 19. ure (ob sobotah je prehod
odprt od 6. ure, ob nedeljah in praz-
nikih pa od 8. ure dalje), JAMLJE
od 7. do 20. ure. Mejni prehod pri
Šempetru je kot znano zaprt zaradi
del za posodobitev objektov na jugo-
slovanski strani.

Med dvolastniškimi prehodi so v
mesecu aprilu odprti (večinoma vsak
delavnik, nekateri pa samo nekaj dni
v tednu) prehodi Podsabotin, Ceglo,
Solkan 2., Uklanci, Palkišče - Mikoli.

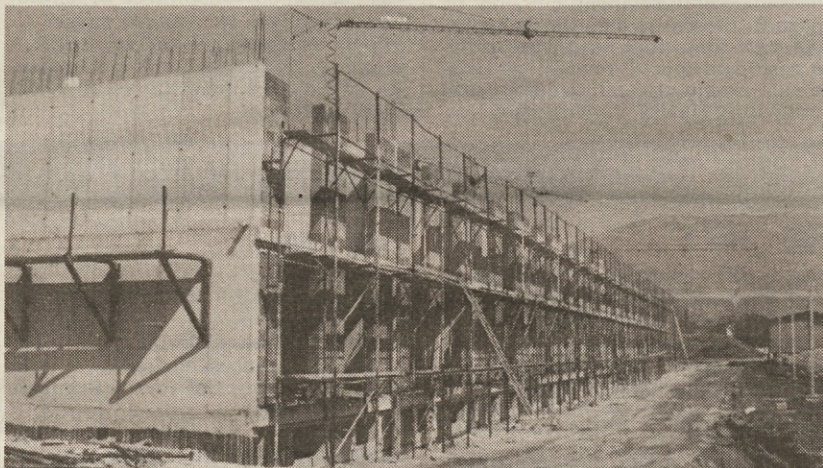
Lestvica za suplence

Šolsko skrbništvo obvešča, da bodo
2. aprila objavili začasno lestvico za
dodelitev suplenc (učno osebje) v dr-
žavnih osnovnih šolah v šolskih letih
1986/87 in 1987/88. Lestvica bo izpo-
stavljena na oglasni deski skrbništva
in na sedežih šolskih okrožij. Prizive
je mogoče vložiti v roku petih dni od
objave lestvice.

razstave

V večnamenskem socialnem centru
v Ulici Baiamonti bodo v petek, 4. t.m.,
ob 18. uri odprli fotografsko razstavo
na temo »Arhitektonske ovire«. Raz-
stavo pripravlja skupina EBA.

Zadružna stanovanja v Pevmi bodo vseljiva prihodnjo pomlad

Čeprav se prebivalstvo Goriške iz
leta v leto manjša, je vprašanje sta-
novanj še kako aktualno in pereče.
V zadnjih letih se je skušal ta pro-
blem delno omiliti z ustanovitvijo
stanovanjskih zadrug, ki so s pomoč-
jo deželnega prispevka uredile več
vrstnih hiš in stanovanjskih komplek-
sov v raznih krajih Goriške, tam, kjer
to predvidevajo regulacijski načrti.
V ta okvir sodi tudi doslej edina

slovenska stanovanjska zadruga Ivan
Cankar iz Gorice, ki uresničuje svoj
prvi načrt v Pevmi. Gre za kom-
pleks dvanajstih vrstnih hiš, osem
dvosobnih in štiri enosobnih stano-
vanj, ki so v tem času v zidavi. Žer-
javi podjetja Benedil, tako nam je
povedala predsednica zadruge, arh.
Savina Gravner, so z delom začeli
ob novem letu in prvi rezultati so
že vidni. Nasproti kmetijskega pose-

stva bivše ustanove za Tri Benečije
je moč videti, kako dela potekajo.
Trenutno so delavci beneškega pod-
jetja že uredili grobo zidavo vrstnih
hiš in postavili temelje za stanova-
nja, ki bodo stala nekoliko više. Čla-
ni zadruge, ki si bodo na tem pa-
noramskem predelu Pevme uredili no-
vo stanovanje, so v glavnem Slove-
nci z Goriškega, ki bodo že prihodnjo
spomlad lahko stopili v lastne domo-
ve. Tako namreč načrtujejo pri za-
druzi, ki bo podrobno gradnje o-
brazložila članom na srečanju, ki bo
po velikonočnih praznikih.

Na sliki pogled na gradbišče v
Pevmi.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

Iz goriškega matičnega urada v te-
dnu od 23. do 29. marca:

RODILI SO SE: Bruno Otgianu, Si-
ro Braidot, Isabella Barbangelo, Eli-
za Breščič, Claudio Serraro.

UMRLI SO: 86-letni upokojenec Ed-
mondo Candutti, 73-letna upokojenka
Vera Jakin vd. Orzan, 85-letna gospo-
dinja Marija Prinčič vd. Arman, 89-
letna gospodinja Amelia Tosolini vd.
Fattoretto, 87-letna upokojenka Maria
Pupin vd. Calcaterra, 85-letna upo-
kojenka Bianca Pasqualis vd. Bonet-
ti, 72-letna gospodinja Giovanna Di-
lorenzo vd. Firrincieli, 48-letni Salva-
tore Favara, 55-letna trgovka Lilia-
na Rodaro vd. Ballaben, 61-letna go-
spodinja Luciana Montechiesa por.
Gomišček, 65-letna upokojenka Ida
Stanta por. Colussi, 95-letna gospodi-
nja Maria Lizzul por. Mileta.

OKLICI: profesor Carlo Peresson
in profesorica Anna Ivanov, usluž-
benec Gianfranco Ferri in gospodinja
Amalia Lorenzoni, zidar Gilbert Tron-
kar in gospodinja Graziella Zorzon,
obrtnik Roberto Crisci in obrtnica
Chiara Marchesan, inštalater Fabri-
zio Zucco in brezposelna Paola Bar-
bieri, univerzitetni raziskovalec Ales-
sandro Del Zotto in zavarovalka Pao-
la Oliva, delavec Davide Urizio in
slaščičarka Michela Cravos.

POROKE: orožnik Vincenzo Petru-
ziello in pletilca Lilla Plantamura.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Spie come noi«.
CORSO 18.00—22.00 »Yuppies« (I gio-
vani di successo). M. Boldi, J. Calà.
VITTORIA 17.30—22.00 »La signora
della notte«. Prepovedan mladini
pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30—22.00 »Rocky IV.«.
COMUNALE 20.30 Bal, gledališka
predstava.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Roparji Atlantide«.
DESKLE 19.30 »Gremlini«.

MED DOLOM IN GABRJAMI

Trčil v medveda

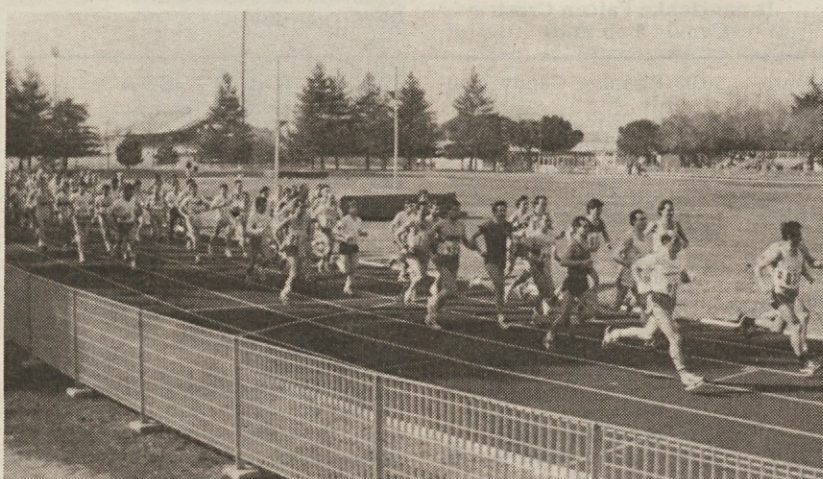
Državna cesta skozi Dol je v zim-
skem času nevarna zaradi poledice,
v drugih letnih časih pa so dokaj
pogoste nesreče zaradi divjadi. Na
območju so se namreč zelo razmno-
žile srne. Zdaj pa bo, kot kaže, tre-
ba računati še z drugačno nevarno-
stjo.

Avtomobilist, ki želi ohraniti ano-
nimnost, je v nedeljo ponoči, na od-
seku med Gabrjami in Dolom, kjer je
cesta speljana skozi precej go-
zdnato področje, povozil kakih 50 ki-
logramov težkega medveda, ki je
precej omotično hlačal preko ceste.
Avtomobilist se je živali skušal og-
niti, vendar mu to ni uspelo. Za
žival je bil udarec usoden, zelo vid-
ne pa so posledice trčenja na pred-
nji strani ford escorta.

Kosmatinca si je danes mogoče o-
gledati na sedežu društva slovenskih
lovcev v Jamljah, od 9. do 10.30.
Potem bodo žival odpeljali v Gorico.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
San Giusto, Korzo Italia 244, tel.
835-39.

Nad sto tekmovalcev na maratonu

Lepo sončno vreme je bilo kot na-
laš narečeno za včerajšnjo športno
prireditve, maratonski tek, ki je po-
stala že tradicionalna ob velikonoč-
nih praznikih. Nad 120 tekmovalcev
z obeh strani meje se je odzvalo po-

budi, tokrat deveti po vrsti, društva
Gruppo marciatori, ki je tek pripra-
vilo ob sodelovanju Goriške hranilnice.
Proga, ki je bila speljana ob bre-
govih Soče, je merila 25 kilometrov,
kar je zahtevalo od tekmovalcev pre-

cejšnjo kondicijsko pripravljenost.
Na cilj pa je po približno devetde-
setih minutah teka prvi prispel Gian-
ni Hrovatin, član društva Tram de
Opcina, ki je na ciljni črti prehitel
vrsto tekačev iz bližnje Slovenije, ki
so si, razen prvega, zagotovili vsa
najboljša mesta.

Start prireditve (na sliki) je bil z
atletskega stadiona na Rojcah.

razna obvestila

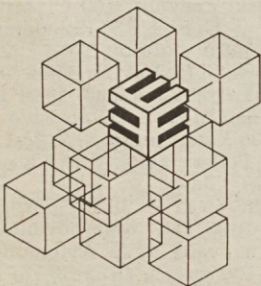
Slovensko planinsko društvo Gorica
priredi v nedeljo, 13. aprila, zaključ-
ni smučarski izlet na Nevejsko sedlo
z družabnostjo in večerjo v bajti »Pri
Tarcisiu«. Prijave v trgovini Bavcon
do 5. aprila. Društvo posebej opozar-
ja, da je število mest omejeno in da
bo vstop v omenjeni lokal samo s
posebnimi kartončki.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
San Nicolò, Ul. 1. Maggio 94, tel.
733-28.

GORIŠKA ZBORNICA ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO

- Obrtništvo
- Tipična prehrana
- Zunanji razstavljalci

TAJNIŠTVO - INFORMACIJE
Telefon: 0481/22177 - 222333 - 87466

espomego

16. MEDNARODNI SEJEM
GORICA, 24. april - 4. maj

- Prosti čas
- Prevozi
- Gradbeništvo
- Uradi

V zbirki Kondor

Razkriti svetovi Ivana Preglja

Pregelj je prav gotovo velik umetnik, o tem ne more biti nobenega dvoma. Svet, ki ga prikazuje za svojimi zgodbami — in predvsem za to nemara gre — ni idiličen, ni čudovito harmoničen, ni takšen »kot bi rožice sadil«, ampak razklan, krut, neizprosni; v tem svetu, pa najsi gre za obupno pot Matkove Tine, ki želi še enkrat videti razčetrjenega ženina, čeprav jo »plod telesa« tišči k tlom in nazadnje uniči, ali pa za razdvojenega vikarja Janeza v »Thabiti kumii«, v katerem zagori prepovedan ogenj telesa, ki ne more preprečiti smrti obolelega dekleta, — že po nekaj stavkih nas Pregelj vrže v tisto nedoumljivo grozovitost sveta in življenja, ki ne pozna usmiljenja. Tukaj, v tem svetu in življenju, vlada razpon med željo po svetlobi in sreči na eni strani ter ničnostjo, praznino, gluhostjo stvarstva na drugi strani.

Junaki Pregljevih zgodb nimajo nobene izbire: do svetlobe za vsako ceno, pa četudi preko prepadov neznanega, grozečega, neprijaznega. Očitno je, da avtorja in njegovih junakov prav nobena varnost in zagotovilo ne moreta odrešiti vnaprej, po naukih, po že izkušenih spoznanjih in pravilih — avtor in njegove osebe se brez odlašanja soočijo z nevarnostmi, strašnimi silami življenja, ki valovi ljudi ter njihove usode in ne obratno; avtor in njegovi junaki končno nimajo nikakršne priložnosti zateči se v pozabo, naivnost ali izmišljeno idilo, kot po nenapisanem ukazu sledijo povelju, ki zahteva od človeka, da se spopada s temnim delom sveta in sebe, da se spopada z ničem in ničevostjo ter da korak za korakom osvaja neosvojen področja, tako kot iz puščave izkrci polja, korak za korakom, ped za pedjo.

Marsikdo bo pripomnil, da je Pregljevo doživljanje sveta pretirano, da je takšna pozicija v nekega smislu preklestvo in zatorej takšna umetnost mračna in »nelepa«, toda pri tem moramo obrniti zorni kot s trditvijo, da so v zgodovini klavirno propadle vsakršne idealistične umetniške postavke, ki so bile v svojem času bolj slepilo kot pa resnično umetniško in človeško dejanje. Zatorej ni sumljiva tista umetnost, ki se neustrašno sooča z neosvojenimi področji človeka na zunan in na znotraj, pač pa seveda tista, ki ponavlja ali že utečena spoznanja, ali pa celo spremeni samo sebe v lep privid, trenutek lepe pozabe in »splošno koristno« učinkovanje. Poštena, osamosvojenost umetnost pa hrabro odkriva nova in nova spoznanja, brez strahu in brez lažne varnosti, podaja se na področja, kamor se je težko ali za mnoge kar nemo goče odpraviti, ter v na videz brezizhodnih zgodbah in situacijah odkriva še nepojasnjene zakovitosti življenja, ki se v pravi umetniški skoncentrirano pojavljajo v otipljivi in pravzaprav obvladani obliki. — Takšne so tudi Pregljeve novele: ostre in pretresljive, neizprosne, vendar čiste, njihove globoke notranje resnice in vrednosti trenutnosti neugodnih razmer seveda ni premagala; le spustila jih je iz rok, da bi jih prestrigel čas in jih po dolgih letih nezmotljivo spet položil v naše roke, ki Preglja že lahko dojemamo in sprejemamo odprto, takšnega, kot je pač s svojimi mislimi samotni sedal k pisanju.

JANEZ POVSE

Sedmero Pregljevih novel, zbranih v drobno knjižico zbirke »Kondor« pod naslovom »Thabiti kumii« (Spreledaj in vstani), so ponovna priložnost osvetljevanja vseh zgodb in dogodkov, ki so bili vezani na ime in snovanje tega slovskega, sebi zvestega in v nekem smislu neizprosne avtorja. In tako imenovanih neprijetnih zgodb, ki jih je posredno in neposredno doživljal Ivan Pregelj — kot je znano, je umrl leta 1960 — je bilo razmeroma dosti, kar pa je še bolj zanimivo, je podatek, da so ugovori ali zamolčanja deževali iz povsem različnih ideoloških vzgibov, različnih in celo nasprotnih. Najizrazitejše novele pričajo o zbirke, dovolj je omeniti »Matkovo Tino« in pa seveda »Thabiti kumii«, so več kot osupnile že Pregljeve sodobnike in takratne institucije, ki bi po vsej priliki naravnost morale pozdraviti tega nenavadno prodornega pisatelja, vsaj na zunaj zajemajočega etiko predvsem pa fabulistiko iz krščanske tradicije misli in odnosa do sveta. Dolga leta po vojni pa je spet prihajalo do podobnega sindroma, le da z nasprotno strani, ki ji je bila ostra eksistencialna intima — vrh vsega opredeljena z neustreznimi junaki in prizorišči — v času preprostega socrealističnega umetniškega nazora z eno besedo odveč, zastarela in nepriemerna, pa čeprav ni bilo težko najti vzporednic z določenimi Cankarjevimi črticami ali kvalitetnejšimi primerki medvojnega ekspresionizma.

V čem je torej »tujstvo« Pregljevega umetniškega opusa, ki iz odrinjenih polpreteklih obdobij nezadržno in mestoma kar sunkovito vstopa v tisto »priznato« obeležje slovenske literature, ki se ponša z najučinkovitejšimi in ponosa vrednimi snovalci? Na kratko bi lahko odvrnili, da v enkratni moči in kvaliteti, v tistih dimenzijah umetniškega oblikovanja, s tem tudi pisateljstvanja, ki po povsem izpričanih zakonih na eni strani potrjujejo umetnost kot posebno vrsto človekovega duha, po drugi strani pa končno vendar enkrat razkrinkajo nespornost, ki so videti v času odklanjanja povsem nepojasnljivi in v neprijaznem odnosu do določenega ustvarjalca celo upravičeni.

Med prosvetnimi organizacijami, ki so v začetku stoletja pustile dokajšen pečat v kulturnem življenju Nabežine, velja v prvi vrsti omeniti »Javno ljudsko knjižnico«, katere 80. obletnico ustanovitve praznujemo ravno letos. Vloga in pomen omenjene organizacije sta bili precejšnji, kajti njeno delovanje ni bilo osredotočeno zgolj na tradicionalno izobraževalno področje, marveč je bilo večstransko. Čeprav je njen nastanek razmeroma pozen, je to le obstranskega pomena, saj so pred njo delovala še nekatera podobna društva (npr. Čitalnica in Bralno društvo). Vzrok, ki je privedel do njene ustanovitve je bila bržkone določena praznina v tedanjem vaškem kulturnem življenju, ali če hočemo, nezadovoljivo delovanje ostalih prosvetnih organizacij. In če le bežno pregledamo njeno zgodovino opazimo še neko drugo značilnost: »Javna ljudska knjižnica« je poleg godbenega društva »Nabežina« bilo edino kulturno društvo v vasi, ki je po prvi svetovni vojni nadaljevalo s prosvetnim delovanjem.

Nastanek »Javne ljudske knjižnice« sega v leto 1906. Njeni ustanovitelji so bili nekateri vaški prosvetarji, ki so januarja istega leta (točneje 10. 1. 1906) sklicali v prostorih »Klesarske zveze« javno zborovanje na katerem se je zbralo 43 domačinov. Zamisel o ustanovitvi knjižnice je sprejela velika večina zborovalcev in 36 izmed njih je že ob isti priliki javilo svoj pristop. V originalnem društvenem zapisniku, ki se nahaja na Odseku za zgodovino pri NSK v Trstu, zasledimo prvo sejo pripravljavnega odbora šest dni po zborovanju, na istem mestu pa najdemo tudi imena odbornikov. Iz zapisnika izhaja, da je bil na predsedniško mesto izvoljen Hinko Höller, na podpredsedniško Jože Frančeskin, tajniško funkcijo pa je prevzel Ivan Kosmina. Za kroniko lahko omenimo še druge člane začasnega odbora, ki so ga sestavljali Feliks Gruden, Franc Pertot, Franc Makarovič in Albin Pertot.

Člani pripravljavnega odbora so na prvi seji izdelali statutarna določila nove organizacije, nekaj dni zatem pa jih skupaj z ustrezno prošnjo predložili Tržaškemu namestništvu, najvišjemu tedanjemu politično - upravnemu organu na Primorskem. Namestništvo je statut odobrilo v začetku aprila, istega meseca (21.4.) pa je bil v gostilni Ignaca Tanceta ustanovni

občni zbor. Delovanje »Javne ljudske knjižnice« pa je steklo že prej, saj so knjižnico odprli prve dni marca. Prve knjige so odborniki naročili pri Gabrščkovih založbi v Gorici, več deset pa so jih knjižnici brezplačno dostopili zasebniki. Nadučitelj Avgust Tance, ki je pozneje postal član vodilnega odbora, je npr. daroval 24 knjig, po njem pa so se zgledovali še nekateri drugi domačini. Do ustanovitve občnega zbora so društveniki uspeli zbrati približno 200 knjig, poleg slovenskih publikacij pa je bilo več knjig tudi v hrvaškem in nemškem jeziku.

Kljub malo primernim prostorom (člani »Javne ljudske knjižnice« so se v začetku zbirali v prostorih Konsumnega društva) je delovanje steklo dokaj zadovoljivo; urnik knjižnice je bil dvakrat tedensko in sicer ob nedeljah opoldne ter ob sredah zvečer. Omeniti velja, da je knjižnica kmalu po ustanovitvi postala članica Slovenske matice, število njenih članov pa je ob ustanovnem občnem zboru znašalo 52. Ob koncu julija je njihovo število naraslo na 74, sposojenih pa je bilo že preko 400 knjig.

Omeniti velja tudi, da je večina ustanoviteljev »Javne ljudske knjižnice« izhajala iz manj premožnih slojev; kasneje, po ustanovitvi, je v knjižnico vstopilo več izobražencev (povečini učiteljev, a tudi dijakov) in tudi bogatejših posameznikov, kot npr. podjetnik Anton Radovič, ki je pred prvo svetovno vojno imel važne obdorniške funkcije. Knjižnica je vsekoli bila politično neodvisna in nadstrankarska, vsekakor pa napredno usmerjena.

Poleg upravljanja knjižnice je društvena organizacija že takoj na začetku usmerila svoje delovanje tudi na druga področja. V 1. 1906 je npr. priredila več predavanj (omeniti gre debato o gospodarskih problemih, vo-

lini reformi itd.), z organiziranjem veselic in plesov pa je razvila tudi družabno dejavnost. Med vsakoletnimi prireditvami bi omenili zlasti polletne zabavne veselice na glavnem nabežinskem trgu, ki jih je knjižnica nekajkrat priredila v sodelovanju z nekaterimi drugimi vaškimi društvi (npr. s pevskim društvom »Nabežina«) nato pa v lastni režiji. Od 1. 1909 dalje je društvo začelo prirejati odrske uprizoritve, ki so sprva bile precej maloštevilne, nato pa zmeraj bolj pogoste. V letih 1909-10 je v društveni sredini prišlo tudi do ne-

Propagandni oglas za eno izmed odrskih uprizoritev »Javne ljudske knjižnice«

iz umetnostnih galerij

Avtomati G. Tallerija v galeriji Cartesius

Ni je hujske samote od občutka osamljenosti v družbi, celo v gneči. To je že dolgo časa ugotovljeno dejstvo, kot drži tudi, da ni bil posameznik še nikoli tako osamljen, kot je danes v tako imenovani bogati tehnološko naglo razvijajoči se družbi. In prav to — po našem mnenju — izraža v svojih delih tržaški likovni mojster Giovanni Talleri, ki se je po daljšem premoru pred dnevi ponovno predstavil tržaški publiki v galeriji Cartesius.

Sicer pa je mojster sam dal celotni razstavi skupen, rekli bi vsebinski naslov — »Avtomatik«. Pa ne gre za morebitne avtomatske naprave, za nekakšne robote, pač pa za množice ljudi, za pravo gnečo »posameznikov«, ki hitijo po mestnih ulicah, v eno ali v nasprotno smer, gre za gnečo »posameznikov«, ki se med seboj srečujejo a se ne vidijo, točneje povedano se ne opazijo, kajti vsak hiti v svojem pravcu, za svojimi opravki morda za svojimi skrbmi ali v svojem hlastanju po bogastvu.

Giovanni Talleri v svojih akrilnih temperah posredno prikazuje ali vsaj skuša prikazati prav to dramo današnjega časa in današnjega človeka v razvitem, bogatem svetu. Ko se obiskovalec razstave zazre v razstavljenih delih, ki se na prvi pogled motivno in rekli bi tudi strukturalno ponavljajo ima vtis, da je mojster vložil vanje veliko človeškega, kajti ta gneča ljudi — »avtomatov«, kljub svoji statičnosti, vendarle diha živ-

ljenje. In to navidezno protislovje — avtomati, ki dihaajo življenje — zmore tržaški mojster uspešno prikazati, ker razpolaga z odlično tehniko, hkrati pa se v njegovih delih vidi mojstrska neposrednost, sporočilnost in prepričljivost.

Pri vsem tem mu veliko pripomore tudi sama tehnika slikanja, namreč tempera v akrilu, to se pravi v barvi, ki v svoji živosti odraža današnjo ulico ali z drugo besedo današnjo modo. Skratka, Giovanni Talleri, ki se ima sicer za samouka, pa čeprav je vsaj za krajšo dobo obiskoval slikarsko šolo, kot resen mojster izkoristi ne le svoje velike likovne sposobnosti, pač pa tudi razpoložljiva tehnična sredstva. In tako je napolnil galerijo Cartesius z dvema ducatoma svojih del, med katerimi je poldrugi duet teniser v akrilu, ostalo pa so črno-bele risbe, ki prav tako kot prve prikazujejo množico, rekli bi raje gnečo posameznikov — avtomatov.

Razstava, ki je ob otvoritvi, v soboto privabila obilno občinstvo, bo trajala do 10. aprila. (Fre)

Berite

**Novi
Matajur**

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

Pred 80 leti v Nabežini Domači prosvetarji ustanovili Javno ljudsko knjižnico

stotin knjig od bivšega društva »Vzajemnost« (1911 - 1914), ki jih je v času izselitve prebivalstva (krajane iz Nabežine so 1. 1915, kot znano, izselili na Štajersko) hranilo v Zidnem mostu. V začetku 1. 1920 je bilo vseh knjig že približno 1.000. ²⁾ Obnovila se je tudi družabna dejavnost in dramski odsek, ki je v 1. 1921 predstavil (vsaj) tri odrske uprizoritve in med drugim gostoval v okoliških vaseh. ³⁾ Sedež društva je bil v prostorih sedanje zdravniške ambulante na glavnem vaškem trgu, kjer je bila knjižnica nastanjena sicer že nekaj časa pred vojno. Društvenih članov je v začetku 1. 1923 bilo približno 150, knjižnica pa je ravno takrat prejela tudi vojno odškodnino. ⁴⁾

Vendar je njeno delovanje začelo postopoma zamirati, kajti nanjo je začela pritiskati krajevna fašistična organizacija. Na izrednem občnem zboru, ki je bilo konec januarja 1923. leta, so navzoči fašistični veljaki prisilili predsedstvo občnega zbora, da je v vodilni odbor sprejelo več njihovih predstavnikov. Po pričevanju bivšega tajnika »Javne ljudske knjižnice«, sedaj že 86-letnega Slavka Pertota, je eden izmed njih bil tudi zloglasni Gigliotti. Pripadniki fašistične stranke so tako prevzeli nadzorstvo nad društvom, ki je delovanje sicer nadaljevalo, a v zelo težavnih pogojih. To je trajalo vse do vdora fašističnih tolpa v prostore knjižnice; knjige in društveni arhiv (kaže, da je vseh publikacij bilo skoraj 1.500) so fašisti zmetali na glavni trg in vse skupaj sežgali, preostali »plene« pa uporabili kot kurivo za ogrevanje prostorov občinskega urada. S tem je bila na mah uničena dokajšnja kulturna dediščina, obnem pa je utihnilo tudi edino kulturno društvo, ki je po prvi svetovni vojni (poleg godbe) aktivno delovalo v Nabežini.

Vsakršna oblika vaškega kulturnega udejstvovanja se je odlej razvijala podtalno in v ilegali; slovenska pisana beseda je našla prostor kvečjemu le v ožjih družinskih krogih, v javno življenje je po ponovni stopila šele po dveh desetletjih.

IVAN VOGRJČ

Opombe:

- 1) Slavko Pertot — pričevanje
- 2) »Delo« z dne 27. 2. 1920
- 3) »Edinost« z dne 12. 2. 1921
- 4) »Edinost« z dne 4. 2. 1923

KONEC

Jutri polfinale v evropskih nogometnih pokalih

OSREDNJA TEKMA BO V MILANU

S polfinalnimi srečanji prehajajo evropski nogometni pokali v najbolj vročo fazo. Jutrišnji izidi in izidi povratnih srečanj 16. aprila bodo namreč izoblikovali finalne pare.

Osrednja tekma bo bržkone v Milanu, kjer se bosta v okviru pokala UEFA pomerila Inter in Real Madrid. Po mnenju mnogih je to že pravi finale, saj Köhln (ZRN), a zlasti Waregem (Belgija) ne bi smela biti dospel na romiranima italijanskemu in španskemu moštvu. Poleg tega je to že tako klasično srečanje med enajstericami, ki sta v Evropi pravi mit.

Ravno tako zanimiva so tudi srečanja v ostalih dveh pokalnih tekmovanjih. V pokalu prvakov sta para naslednja: Göteborg (Švedska) proti Barceloni (Španija) in Anderlecht (Belgija) in Steauna (Romunija). Favorita sta Barcelona in Anderlecht.

V pokalu pokalnih prvakov sta napovedi nadvse tvegani. Dinamo iz Kijeva (SZ) se bo pomeril z Duklo iz Prage (ČSSR), Atletico Madrid (Španija) pa z Bayernom (ZRN). V prednosti sta morda ekipi, ki bosta povratno srečanje odigrali na domačih tleh, vendar se na takšne računine ne gre preveč zanašati, tudi zato ker češka in zahodnonemška igrišča niso tako vroča kot denimo španska.

CONCORSO

40

COMITATO OLIMPICO
NAZIONALE ITALIANO

PARTITE DEL 2-4-86 (Mercoledì)

Totocalcio

"AL SERVIZIO DELLO SPORT"

		1	2	3	4	
	squadra 1ª	squadra 2ª	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐
1	Anderlecht	Steaua B. (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
2	Anderlecht	Steaua B. (2ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
3	IFK Göteborg	Barcelona (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
4	IFK Göteborg	Barcelona (2ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
5	Atletico M.	Bayer U. (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
6	Atletico M.	Bayer U. (2ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
7	Dinamo Kiev	Dukla P. (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
8	Dinamo Kiev	Dukla P. (2ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
9	Colonia	Waregem (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
10	Colonia	Waregem (2ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
11	Inter	Real Madrid (1ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
12	Inter	Real Madrid (2ª tempo)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2
13	Inter	Real Madrid (3ª. fin.)	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2	☐ 1 ☐ X ☐ 2

ATTENZIONE:
31 GIOCA DA SABATO 29
MARZO A MARTEDÌ 1 APRILE

Indicazioni al Pronosticatore: Di tutte le partite to il risultato del 1° tempo e quello finale, ad eccezione di MADRID, di cui dovrà anche indicarsi il pronostico all'inizio del 2° tempo al termine dello stesso

ATTENZIONE:
SI GIOCA DA SABATO 29 MARZO A MARTEDÌ 1 APRILE

Indicazioni al Pronosticatore: Di tutte le partite il risultato del 1º tempo e quello finale, ad es. MADRID, di cui dovrà anche indicarsi il pronostico dall'inizio del 2º tempo al termine dello stesso.

V CHICAGU BOLJSI OD LENDLA

Preporod Beckerja

CHICAGO — Po slavu v Wimbledonu in daljšem zatonu je Boris Becker (ZRN) spet v ospredju. V finalu mednarodnega teniškega turnirja v Chicagu (ZDA) je namreč s 7:6 in 6:3 premagal nič manj kot Ivana Lendl, ki je bil sicer rahlo poškodovan.

V polfinalu je Becker s 7:6, 4:6, 6:4 premagal Američana Jimmyja Connorsa v dvoboju, ki ga je sam Becker označil kot »najboljše srečanje v moji karieri«. Lendl pa se je do finala dokopal z zmago nad Američanom Scottom Davisom, ki ga je opravil s 6:1, 7:6.

Boks: Roman SP

ITAMIA (Japonska) — Boksar supermušje kategorije Mehikanec Gilberto Roman je verjetno eden tistih boksarjev, o katerem bomo še marsikaj slišali in brali. V dvoboju za svetovni naslov je iztrgal krono Japoncu Watanabeju. Premagal ga je sicer po točkah, a soglasno in le malo je manjkalo, da bi ga podrl.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Odbojka: »azzurri« za SP

Za nastop na atenskih kvalifikacijah (4. - 12. 4.) za SP v Parizu je selektor italijanske odbojbarske reprezentance Silvano Prandi izbral naslednje igralce: Rebaudengo, Errichello, P. P. Lucchetta (Santal); Lazzaroni, Galli, Milocco (Enermix); Squeo in Babin (Tartarini); Bertoli, A. Lucchetta in Cantagalli (Panini).

Nelsenu italijanski pokal

Nelsen iz Reggio Emilije je zmagovalc italijanskega odbojarskega pokala za ženske. Končna lestvica finalnega turnirja: 1. Nelsen, 2. Civ e Civ, 3. Teodora, 4. Yoghi.

Mariborčanke uspešne

Odbojkarice Palome Branik iz Maribora so zmagovalke prvega »play-off« turnirja za državni naslov, ki je bil v prireditbi Radniškega. Branik je s 3:2 premagal Mladost, s 3:0 Crveno zvezdo, izgubil pa je z Radniškom

(3:2). Končni vrstni red: 1. Branik 4; 2. Radnički 4; 3. Mladost 2; 4. Crvena zvezda 2. Prihodnji turnir bo konec tedna spet v Beogradu, a v prireditbi Crvene zvezde.

totip

1. — 1.	Sole Sabino	X
2. — 1.	Impish	1
2. — 1.	Carniede	2
3. — 1.	Dalanndar	X
3. — 1.	Deletza	1
4. — 1.	Apupos	X
4. — 1.	Clac bi	1
5. — 1.	Briccola FC	X
5. — 1.	Cisorio	1
6. — 1.	Ciottole	2
6. — 1.	Aforisma	2
6. — 1.	Diudin	2
KVOTE:		
12 (15)	dobitnikov	35.696.000 lir
11 (595)	dobitnikov	875.000 lir
10 (6.115)	dobitnikov	83.000 lir

V 1. in 2. jugoslovanski nogometni ligi

C. zvezda spet pri vrhu

Visoka zmaga Koprčanov

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

Skoraj neverjeten preobrat so videli gledalci na tekmi 22. kola jugoslovanskega nogometnega prvenstva v Splitu: Sarajevo je s Hajdukom z goloma Božovića in Teskeredžića že po desetih minutah vodilo z 2:0, toda Sličani so nato zapored dosegli kar 6 golov. Pravi žvižgalni koncert splitske publike je vzpodbudil Hajdukove ase Sliškovića, Gudlja, Vujovića in Deverića, da so v nadaljevanju uprizorili pravi »show«.

Kar težko je reči, kdo je bil boljši: ali strellec štirih golov Zlatko Vujović ali dvakratni strellec in podajalec Deverić, ali racionalni žongler Slišković ali maratonec Gudelj? Hajduk je na koncu dobil zaslužen aplavz, povzpela pa se je na 4. mesto, tako da se še lahko poteguje za nastop v pokalu UEFA. Tudi v Tuzli je Rijeka z goloma Gračana in Matrljana vodila z 2:0, toda Sloboda je v drugem polčasu izenačila, čeprav je imela še celo vrsto priložnosti, tako da je bil reški trener Koblar po tekmi zelo zadovoljen tudi z remijem.

Sarajevski železničar je zlahka »povozil« Dinamo, strelca pa sta bila Mihajlović in Arslanović (avtogol), poraz Zagrebčanov pa bi bil lahko še hujši. Vodilni Partizan je izgubil v Titogradu, strelac zmagovitega gola za Budućnost pa je bil nekdanji reprezentant Vorotovič. Crvena zvezda je kot za šalo opravila s Čelikom, gole pa so dosegli Mrkela, Musemić, Janković in novinec Pavlović. Crvena zvezda je tako na vrhu lestvice spet prehitela Partizana, vendar se mrtvi tek nadaljuje, že po nedeljskem kolu pa bi utegnila položaj spet zamenjati. Velež je v Pristini kljub porazu zapustil zelo dober vtis, ob bolj poštenem sojenju bi lahko osvojil točko ali celo obe. To pa velja tudi za Osijek, ki je

po krivici izgubil s Sutjesko.

V drugi ligi je Koper s Famosom prikazal doslej najboljšo drugoligaško igro in dosegel rekordno zmago. Strelca sta bila Petković (2) in Jermanić, drugi je gol dosegel neposredno iz kota. Toda položaj Koprčanov je še vedno kritičen, za obstanek v ligi bodo potrebne točke tudi z gostovanjem.

IZIDI 22. KOLA 1. ZNL: Beograd - Dinamo (V) 0:0; Sutjeska - Osijek 2:1 (1:0); Priština - Velež 3:2 (2:1); Hajduk - Sarajevo 6:2 (3:2); Budućnost - Partizan 1:0 (1:0); Vardar - Vojvodina 2:0 (1:0); Crvena zvezda - Čelik 4:1 (2:0); Sloboda - Rijeka 2:2 (0:2); Željezničar - Dinamo (Z) 2:0 (1:0).

LESTVICA: Crvena zvezda in Partizan 31; Velež 27; Hajduk in Priština 24; Dinamo (Z) 23; Sarajevo, Dinamo (V) in Sutjeska 22; Rijeka, Čelik, Sloboda in Vardar 21; Osijek in Željezničar 19; Beograd 18; Budućnost 17; Vojvodina 13.

PRIHODNJE KOLO (6. aprila): Partizan - Sutjeska; Osijek - Priština; Velež - Sarajevo; Vojvodina - Budućnost; Čelik - Vardar; Dinamo (V) - Crvena zvezda; Rijeka - Beograd; Dinamo (Z) - Sloboda; Željezničar - Hajduk.

IZIDI 21. KOLA 2. ZNL: Iskra - Novi Sad 1:0 (1:0); Kikinda - Jedinstvo (Br.) 4:1 (0:0); Split - Jedinstvo (Bi.) 2:1 (0:0); Rudar - Gošk Jug 1:1 (1:0); Leotar - Vrbas 1:0 (1:0); Koper - Famos 3:0 (1:0); Spartak - Aik 3:1 (1:1); Šibenik - Proleter 3:1 (1:0); Borac - Zadar 2:1 (0:1).

LESTVICA: Spartak 30; Leotar 29; Iskra 28; Šibenik 24; Proleter 23; Jedinstva (Br.) in Rudar 22; Novi Sad 21; Kikinda, Famos, Gošk Jug in Borac 20; Vrbas 18; Aik, Koper in Split 17; Jedinstvo (Bi.) 16; Zadar 14.

PRIHODNJE KOLO (6. aprila): Novi Sad - Borac; Zadar - Šibenik; Proleter - Spartak; Famos - Leotar; Vrbas - Rudar; Gošk Jug - Split; Jedinstvo (Bi.) - Kikinda; Jedinstvo (Br.) - Iskra; Aik - Koper.

Mundial se bliža z naglimi koraki

Evropska turneja argentinske nogometne reprezentance, ki se pripravlja na bližnje SP v Mehiki, se bo končala drevi v Švici, kjer se bodo Maradona in tovariši pomerili z Grassopphersom. Za sabo imajo Argentinci poraz s Francijo in zmago z Napolijem (posnetek je s te tekme). Doselej se Argentinci glede igre vsekakor niso izkazali. Mehika pa se bliža z naglimi koraki

Hokej na ledu: svetovno prvenstvo B skupine

Italijani in Jugoslovani neuspešni

EINDHOVEN (Nizozemska) — Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B se je končalo z napredovanjem Švice, v C skupino pa sta izpadli reprezentanci Jugoslavije in Japonske. Veliki porazenci turnirja so vsekakor Italijani, ki so s pomočjo svojih »Kanađčanov« resno razmišljali o povratku v skupino A (to prvenstvo bo čez dva tedna v Moskvi), za kar je vodstvo igralcem baje ponudilo kar čedne premije v znesku 10 tisoč dolarjev na glavo. »Azzurri« so se morali zadovoljiti s končnim drugim mestom, a Švici sploh niso bili dorasli.

Letošnje svetovno prvenstvo B skupine je bilo izjemno izenačeno, o čemer priča tudi končni vrstni red, saj drugo in sedmo uvrščeno ekipo delita le dve točki. Ob takšnem razmerju sil jo je najbolj skupila prav Jugoslavija, ki je sicer osvojila kar tri zmage, a je zaradi slabše razlike v golih v medsebojnih srečanjih s Francijo, Nizo-

zemsko in Avstrijo izpadla iz lige. Zadnji dan je bil za »plave« naravnost dramatičen. S 5:0 so premagali že resignirane Japonce, a njihova usoda je bila nato odvisna od izida srečanja med Nizozemci in Avstrijci. Morali bi zmagati Avstrijci, a zgodilo se je prav obratno. S pomočjo navijačev in sodnika so zmago s 3:2 slavili domačini, kar je bilo »playim« usodno. Treba je vsekakor omeniti, da je to prvič, da iz lige izpade ekipa, ki je osvojila šest točk.

Izpad iz lige pomeni za jugoslovansko vrsto hud finančni udarec, saj je znano, da mednarodna hokejska zveza prispeva državam veliko denarja, višina vsote pa je odvisna od tekmovalnega ranga, v katerem posamezna ekipa tekmuje, pri čemer dobijo C-ligaši mnogo manj od B-ligašev, čeprav se stroški bistveno ne razlikujejo. V dvomu je sedaj tudi kandidatura Ljubljane za prireditelja SP

1987. Jugoslovani so računali, da bodo v Ljubljani kot drugoligaši nasakovali eno prvih treh mest, kar bi omogočilo nastop na olimpijskih igrah 1988 v Calgaryju. Vprašljivo je sedaj, ali se bo JHZ opredelila za organizacijo SP skupine C. Naj omenimo, da ima zmagovalc skupine C v dodatnem srečanju s četrtouvrščeno ekipo iz B skupine še možnost, da iztrga vozovnico za Calgary, a na dan ni je, da je nižjeligaško prvenstvo za prireditelje in gledalce mnogo manj privlačno.

Glede turnirja v Eindhovenu je treba omeniti še, da je bil Jugoslovian Mustafa Bešić najboljši strelce prvenstva z osmimi zadetki in sedmimi podajami.

KONČNA LESTVICA SP - SKUPINA B

Švica 12; Italija in NDR 8; Francija, Nizozemska, Avstrija in Jugoslavija 6; Japonska 4.

ITALIJANSKA KOŠARKA: podvig uspel le videmskemu Fantoniju

STEFANEL IZPADEL IZ LIGE, SEGAFREDO ŠE NI REŠEN

Livorno — Stefanel 86:77
(42:28)

LIVORNO: Diana, Bonaccorsi 2, Aldi 4, Lanza 20, Goti 2, Sappleton 26, Rolle 12, Visigalli 2, Albertazzi 13, Del Buono 5.

STEFANEL: Francescato, Fischetto 3, Bobicchio 2, Riva 4, Vitez 8, Shelton 20, Bertolotti 14, Coleman 26, Lucantoni, Colmani.

PM: Livorno 8:14; Stefanel 9:13
TRI TOČKE: Livorno 6; Stefanel 2.

Končalo se je kot je bilo pričakovati: Stefanel je tudi teoretsko že v nižji ligi. V odločilnem srečanju v Livornu je igral tako kot letos večkrat: slabo. Že po prvem polčasu je zaostajal za 14 točk, v 27. minuti se je približal na samih pet točk zaostanka (50:45), a samo po krivdi Toskancev, ki so si spet opomogli, da se na koncu ob visokem vodstvu (19 točk) prav vsi stopili na igrišče. Najboljši mož na igrišču je bil Lanza, ki je dosegel kar šest trojk na osem poskusov.

OSTALI IZIDI: Marr - Simac 87:88; Berloni - Scavolini 94:93; Benetton - Bancoroma 104:114; Granarolo - Arexons 100:85; Mobilgirgi - Silverstone 110:97; Divarese - Mulat 84:76; Opel - Cantine 78:69.

LESTVICA: Simac 52; Arexons 40; Mobilgirgi 38; Berloni 36; Scavolini 34; Divarese 34; Granarolo 32; Riunite 30; Marr 28; Bancoroma 26; Livorno 22; Silverstone in Opel 20; Stefanel 16; Benetton 12; Mulat 8.

PRIHODNJE KOLO (6. 4.): Stefanel - Marr; Bancoroma - Berloni; Cantine - Mobilgirgi; Mulat - Granarolo; Divarese - Opel; Simac - Benetton; Arexons - Silverstone; Scavolini - Livorno.

A-2 LIGA

Segafredo — Cortan 75:79
(44:41).

SEGAFREDO: Jackson 23; Vroman 18, Ardessi 2, Marušić 8, Biaggi 10, Bullara 12, Sfiligoi 2, Borsi, Stramaglia, Lorenzi.
CORTAN: Restani 26, McNamar 20,

Giusti 2, Tonut 16, Forti 7, Mori 2, Rossi 6, Carera, Ceccarini in Pinelli.

PM: Segafredo 7:14; Cortan 13:17.
PON: McNamara (19') in Marušić (38').

Goriški Segafredo še naprej drsi navzdol in se nevarno približuje dnu, a je vodilnemu Cortanu, ki si je z zmago teoretsko že zagotovil napredovanje v A-1 ligo mudila več kot dostojen odpor. Goričani niso znali izkoristiti zgodnje pete osebne napake nasprotnikovega Američana McNamare in odsotnosti močnega Fantuzziija, zato lahko rečemo, da so zamudili lepo priložnost, da bi si zmago brez nadaljnjih muk zagotovili obstanek med prvoliigai.

Kar se tiče A-2 lige treba tudi omeniti izreden podvig videmskega Fantonija, ki je v Milanu premagal neposrednega tekmeca Filanta in si tako skoraj gotovo zagotovil nastop v »play-offu« in seveda napredovanje.

OSTALI IZIDI: Giorio - Yoga 107:89; Filanto - Fantoni 96:97; Mister Day - Jolly 105:102; Sangiorgese - Ippodromo

mi 78:76; Annabella - Rivestoni 101:104; Fermi - Pepper 73:67; Fabiano - Liberti 105:97.

LESTVICA: Cortan 40; Yoga 38; Fantoni in Giorio 36; Filanto in Ippodromi 32; Sangiorgese 30; Fabiano, Annabella in Liberti 26; Jolly in Segafredo 24; Pepper 22; Mister Day 20; Fermi in Rivestoni 18.

PRIHODNJE KOLO (6. 4.): Jolly - Segafredo; Fantoni - Fabiano; Annabella - Giorio; Cortan - Sangiorgese; Yoga - Mister Day; Liberti - Fermi; Pepper - Ippodromi; Rivestoni - Filanto.

STRELCI A-1 LIGE: Oscar 888; Fredrick 868; Morse 687; May 677.

STRELCI A-2 LIGE: Bryant 1031; Dalipagić 957; Wright 881.

Dvoboja ne bo

Šahovskega dvoboja med ZDA in SZ, ki bi moral biti v Atlantic Cityju (ZDA), ne bo, ker so Sovjeti odpovedali svoj nastop. Turnirja bi se bila morala udeležiti tudi Karpov in Kasparov.

Košarka: jugoslovansko prvenstvo

Beograjski C. zvezdi druga tekma s Cibono

BEograd — V drugi četrtfinalni tekmi košarke jugoslovanskega košarskega prvenstva je v Beogradu domača Crvena zvezda po izenačenem boju premagala zagrebško Cibono s 105:102. Najboljši strelce srečanja je bil zopet Dražen Petrović, ki je dosegel 34 točk.

To tekmo so odigrali že v nedeljo, ker bo zagrebško moštvo v četrtke zaposleno v Budimpešti v finalu pokala prvakov proti Žalgirisu iz Kaunas. Tretja četrtfinalna tekma med Cibono in Crveno zvezdo bo tako na sporedu v nedeljo.

Že danes pa bodo druge četrtfinalne tekme ostalih parov. V Beogradu bo Partizan gostil Šibenko, Beograščani so zmagali v prvi tekmi s 102:101. V Splitu bo Jugoplastika, ki je v Titogradu zmagala s 97:92, igrala proti Budućnosti. Sarajevska Bosna pa bo sprejela v goste Zadar. V prvi tekmi so Zadrčani zmagali s 103:88.

Finale NCCA

Ekipi Duke (North Carolina) in Louisville (Kentucky) se bosta danes pomerili v finalu ameriškega vseučilišnega prvenstva NCCA.

Nogomet: v zaostali tekmi 2. amaterske lige proti Libertasu

Nov spodrsrljaj kriške Vesne

Vesna — Libertas 1:2 (0:0)

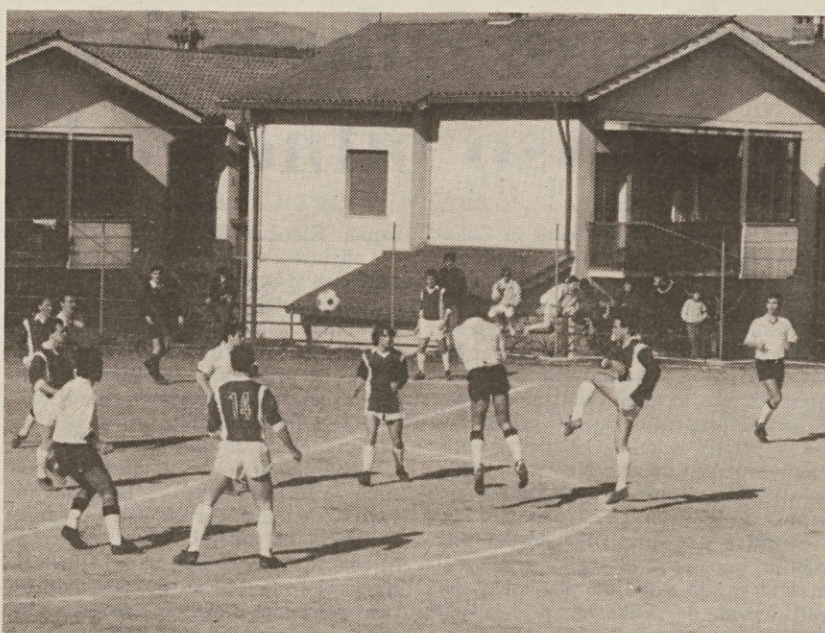
STRELEC za Vesno: Potasso v 87. min. (11-metrovka)

VESNA: Negrini, Tucci, Sedmak (v 46. min. Švab), Verbich, F. Candotti, Jerman, Floridan, Potasso, R. Candotti, Guštin (v 46. min. Bruno), Picchieri.

Križani si poraza niso zaslužili, vendar treba povedati, da tudi niso naredili nič posebnega, da bi tekmo osvojili. Nastopili so sicer brez nekaterih ključnih igralcev (manjkali so Penco, Pisani, Pipan, Niko Sedmak, Andrej Kostnapfel, nekateri upravi-

v prvem polčasu te zaostale tekme proti Libertasu je Vesna imela lepi priložnosti za zadetek, več je napadala, a vrata gostov, ki so igrali precej grobo, so ostala nedotaknjena. Poleg tega je poprečni sodnik spregledal dve enajstmetrovki v korist domačinov.

V drugem polčasu je nespornost med kriškim vratarjem in branilcem spretno izkoristil nasprotnik in povedel. Razumljivo je Vesna hotela izenačiti, podala se je v napad, v obrambi so nastale vrzeli in tako je Libertas prišel še do drugega zadetka. Križani so sicer večkrat streljali proti nasprotnim vratom, a žoga, tudi zaradi lepih posegov izkušenega Libertasovega vratarja Ulcigraja, ni hotela v mrežo. Ko so do kraja manjkale le tri minute in je bilo tekme praktično konec, je sodnik le dosodil 11-metrovko v korist domačin. Natančno jo je izvedel Potasso, a kaj, ko je do kraja manjkalo premalo, da bi Križani lahko še upali vsaj na remi. (A.T.)

IZIDI ZAOSTALIH TEKEM

Vesna - Libertas	1:2
Opicina - Vivai Busà	2:2
Domio - San Sergio	0:0

LESTVICA

Fortitudo	24	16	6	2	33:16	38
Muggesana	24	11	8	5	32:19	30
Vesna	24	10	9	5	34:21	29
Vivai Busà	24	9	8	7	32:25	26
Stock	24	9	7	8	27:25	25
Zarja	24	11	3	10	23:28	25
Libertas	24	9	6	9	25:29	24
Opicina	24	10	2	11	29:42	23
San Luigi	23	7	8	8	27:29	22
Arrigospoort	23	9	4	10	35:42	22
San Sergio	24	7	8	9	28:29	22
C. E. Prisco	24	7	7	10	26:28	21
Isonzo	24	7	6	11	22:26	20
Fogliano	24	5	9	10	22:27	19
Begliano	24	4	11	9	21:32	19
Domio	24	3	9	12	24:39	15

čeno, drugi pa ne), tako, da je bilo težko pričakovati povoljen izid, vendar bi si od teh, ki so stopili na igrišče, le nadejali kaj več, še zlasti, ker so bili pogoji za igro dobri (lepo vreme), a zvestega občinstva tudi ni manjkalo. Res je še, da Vesna letos nima več možnosti, da bi se potegovala za prestop, kar pa ne more biti opravičilo za tako majhno motivacijo, saj bi si navijači zaslužili več poštrevnosti.

Preidimo sedaj h kratki kroniki. Že

Včeraj ob udeležbi skoraj 130 tekmovalcev in tekmovalk Uspel maratonski tek v Gorici

Skoraj 130 tekmovalcev iz Furlanije - Julijske krajine, Veneta, Slovenije in Hrvaške se je včeraj zjutraj udeležilo 9. maratonskega teka, ki ga je v Gorici pripravilo društvo Gruppo marciatori ob sodelovanju goriške Hranilnice. Lepo sončno vreme je prispevalo k uspehu manifestacije, ki je ob velikonočnih praznikih postala že tradicionalna za Goriško.

Zmagovalec 25 kilometrov dolge proge, ki je bila: izpeljana ob bregovih Soče, je Tržačan Gianni Hrovatin, član društva Tram de Opicina, ki je na ciljni črti prehitel trojico tekačev

z Reke, ter tekmovalca iz Nove Gorice.

Že po prvih kilometrih je bilo jasno kdo bo zmagovalec. Skupina prvih se je namreč že na Majnici oddaljila od glavnine. Pri Gradišču pa je v vodstvu ostala trojica. Odločilni trenutki za prvo mesto pa so bili pred Sovodnjami, kjer je zmagovalec izsilil rahlo prednost, ki jo je še povečal do cilja in je skoraj z dvema minutama naskoka pretekel ciljno črto.

V ženski konkurenci pa je bila prva Silva Barbo, ki je dosegla tudi dobro uvrstitev v skupni konkurenci.

VRSTNI RED:

Moški: 1. Gianni Hrovatin (Trst) 1.21'43"; 2. Ivan Leškovec (Reka) 1.23'12"; 3. Tone Okoliš (Reka) 1.23'32"; 4. Ervin Rnjak (Reka) 1.25'19"; 5. Mirko Teraz (Nova Gorica) 1.26'31"; 6. Davide Merlato (Trst) 1.28'00"; 7. Cesare Balaben (Gorica) 1.28'05"; 8. Ivano Monte (Portogruaro) 1.29'23"; 9. Achille Decolle (Trst) 1.29'37"; 10. Nicolò Spadaro (Trst) 1.30'23".

Ženske: 1. Silva Barbo (Trst) 1.50'59"; 2. Giorgina Vanello (Trst) 1.55'01"; 3. Laura Merni (Gorica) 1.56'53". (R. P.)

Košarka: ekshibicijska tekma v Montecatiniju Pozabili na Marka Bana?

V izbranem moštvu v Montecatiniju ni bilo drugega „najboljšega strelca A skupine B lige, jadrancev Marka Bana (na sliki v boju za žogo med tremi košarkarji Facibe). Škoda, kajti menimo, da si je Marko v izbrani ekipi mesto tudi zaslužil

Panapesca — »Oscar B lige« 124:124

PANAPESCA: Marchi 9 (2:2), Ranzuzzi 4, Bianchi, Ingrosso 12 (2:3), Boni 43 (16:18), Chiodi, Niccolai 26 (5:6), Roncarà, Pedrotti 6 (2:2), Maguolo 24 (8:12), Pellegrini.

»OSCAR B LIGE«: Ferraiuolo 11, Lana 7 (1:3), Cantamessi 11, Masini 5, Castellazzi 19 (7:12), Mallamace, Mossali 17 (5:5), Serra 15 (7:8), Della Fiori 28 (5:6), Masetti 11 (2:2).

SODNIKA: Vitolo in Duranti. TRI TOČKE: Marchi 1, Boni 1, Niccolai 1; Cantamessi 3, Della Fiori 3, Ferraiuolo 1, Masetti 1.

MONTECATINI — V ekshibicijski

košarkarski tekmi sta Panapesca, ki kot Jadran nastopa v A skupini B lige, in izbrano moštvo »Oscar B lige« igrali neodločeno s 124:124.

Srečanje, ki ga je priredilo društvo iz Montecatinija, je bilo pod pokroviteljstvom italijanskega košarkarskega tečnika Superbasket. Na žalost je organizator spregledal nekaj odličnih košarkarjev, kot so jadranevec Marko Ban ali Lamperti in Zamberlan, člana Citrosila iz Verone.

Tekma je bila vseeno zelo privlačna. Od posameznikov pa bi omenili mladega Niccolaija (Panapesca), ki je bil gotovo najboljši na igrišču. (M. Raseni)

Z garanjem do vitkosti

Ko gre za zdravje denar ni pomemben

ČATEŽ — V dejavnost zdravilišča Terme Čatež pri Brežicah sodi zdravljenje bolezni in stanj po operacijah gibalnega aparata, medicinsko programiran aktivni oddih (MPAO) za delavce, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih, in šola hujšanja.

Pojem »šola hujšanja« ni iz tre izvit. Gre za načrtno odpravo vzrokov za prekomerno težo. Najprej je potrebno ugotoviti vzroke in šele potem pričeti s postopkom odpravljanja odvečnih kilogramov ter s prevzgojo človeka, da se bo oprijel bolj zdravih navad v življenju.

Debelost je lahko bolezen ali pa vzrok za številne bolezni, med katerimi so nevarna žilna in srčna obolenja — še

vega udejstvovanja. Odpravljanja odvečnih kilogramov se naj človek ne bi lotil brez posveta s strokovnjaki. Razni nestrokovni poskusi hujšanja imajo ponavadi za posledico še več kilogramov in povzročajo več škode kot koristi.

Edina prava pot je, da si predel človek izpraša svojo vest, kaj dela narobe in se, če ima dovolj poguma, moči in volje loti garaškega posla, kot je hujšanje pod strokovnim

za posameznika, ki nato v skupini ljudi z isto terapijo nadaljuje s celodnevni aktivnimi rekreacijskimi programi. Seveda pa ne gre brez dietne prehrane.

Udeleženci šole hujšanja sicer hvalijo program, vendar pa poudarjajo, da bi bilo brez kolektivnega dela težje doseči vzpodbudne rezultate. Zato pa je šola hujšanja v Termah Čatež kot nalašč, da zagotovi ljudem prve vzpodbudne rezultate in jih nauči, kako živeti tudi doma, da se doseženi začetni uspehi ne izničijo. Ni daleč od resnice ugotovitev udeležencev šole hujšanja, da se sploh ne bi prekomerno zredili, če bi živeli bolj zdravo in disciplinirano, se več gibalni in imeli v sebi tisto potrebno moč, da bi se lahko brez prisile odrekli kulinaricnim dobrotam.

Res je, da 14 ali 21-dnevna šola hujšanja zahteva, da človek malo globlje seže v denarnico, vendar je mnogo več vredna osebna sreča in zadovoljstvo ob ponovni pridobljeni novi življenjski moči. ep/dl-jjs

emona hoteli

tozd

terme čatež

čatež ob savi 73, 68250 brežice, jugoslavija

telefon: (068) 62-110

telegram: terme čatež

telex: 35795

posebej visok krvni pritisk. Pri prekomerni teži posameznika lahko pride do motenj v okolju, v katerem živi, na delovnem mestu, v zakonu in na drugih področjih človeko-

vodstvom. Od te odločitve pa do poti v Terme v Čatežu ni več dolga pot.

V zdraviliški šoli hujšanja najprej določijo, kakšne vrste hujšanje je potrebno uporabiti

Tudi telovadba v vodi je pod strokovnim vodstvom

Rekreacijski program v trim kabinetu je vedno pod nadzorstvom zdravstvenega osebja

obvestila

ŠD BREG

ustanavlja nogometno šolo za otroke med 6. in 8. letom starosti. Trenerji bodo otrokom na razpolago ob torkih popoldne od 16.30 do 18.00. Začetek tečaja, ki bo trajal šest tednov, bo v torek, 15. aprila. Vpisovanje in informacije v društvenih prostorih v Občinskem športnem centru od torka do četrka, od 17.00 do 18.30, tel. 228272.

ŠAHOVSKA KOMISIJA ZSSD

priraja v petek, 4. t.m. ob 19. uri, v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2) redni mesečni šahovski hitropotezni turnir.

Vabljeni vsi zamejski šahisti.

JK ČUPA

vabi vse člane in prijatelje na delovno akcijo za ureditev prostora v soboto, 5. aprila, s pričetkom ob 9. uri.

SPDT

obvešča, da bo 32. redni občni zbor v petek, 11. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Dnevni red je naslednji: otvoritev občnega zbora; izvolitev delovnega predsedstva; izvolitev delovne komisije; poročila; razprava; poročilo nadzornega odbora in razrešnica staremu; volitve novega odbora.

TENIŠKA SEKCIJA SZ GAJA sporoča, da se bo tečaj za šolsko mladino začel jutri, 2. aprila ob 18.00 na Padričah. Tečaj za odrasle začetnike pa se bo pričel 9. aprila ob isti uri. Informacije in vpisovanje na sedežu ZS ŠDI — Ul. sv. Franciška 20 — Tel. 767304 ali pa neposredno pred začetkom tečajev na teniških igriščih.

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 — din, naročnina za zasebnike mesečno 350.—, letno 3.500.—, za organizacije in podjetja mesečno 500.—, letno nedeljski 1.200.— din.

Plačilni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101 603 45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delovnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmernice, zahvale in sozolja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix. 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPL.

primorski dnevnik

1. aprila 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
zaključkov FIEG

Casale Monferrato: industrijske odplake okužile vso pitno vodo

CASALE MONFERRATO — Mestno in okoliško prebivalstvo ima kuhinjske pipe zaprte. Vode ne le ne sme piti, ampak je ne more niti uporabljati za umivanje in pranje, tako nevarno je okužena s toksičnimi industrijskimi odpadki. Fenol, anilin, dimetilamin in še marsikatero drugo strupeno snov so pokazale laboratorijske preiskave v vodi, preiskovalci pa so ugotovili, da gre za ostanke industrijskih obdelav in predelav, ki se odvijajo v tovarnah »industrijskega trikotja«.

Uničenje odpadkov so tovarnarji, kot kaže, zaupali specializiranemu podjetju Ecosystem, ki ima sedež v kra-

ju Ponte Stua med Turinom in Casalejem. Direktor tega podjetja Roberto Guarnero, ki ima deželno pooblastilo za sežiganje ali siceršnje odpravljanje odpadkov, je bil aretiran, ista usoda pa je doletela zaenkrat tri lasnike parcel, na katerih je Guarnero nezakonito in človekovemu zdravju v brk preprosto zakopal, ali bolje, v zemljo nekako vbrizgaval tekoče tovarniške odplake. Ne samo, neke so strupene odplake ostale kar na površju.

Strupi so se razširili globoko pod zemljo in seveda dosegli vodne poti in izvirke, ki napajajo mestni vodovod. »Škoda je velikanska,« je potožil

župan Riccardo Coppo s pripombo, da občinska uprava ni več kos stroškom in da potrebuje večmilijske pomoči. Poleg za pomoč ljudem, ki jim pitno vodo priskrbijo zaenkrat gasilci z dvajsetimi avtociстерnami, in za preprečevanje neredov, ki jih utesne povzročiti prerivanje ljudi okoli avtociстерn, je treba poskrbeti za sanacijo okuženih plasti zemlje in vodnih podzemnih tokov. Podjetje Ecosystem je zbiralo odplake pretežno tovarno iz milanskega okoliša in namesto da bi jih uničilo, jih je, kot reče, spuščalo v zemljo, seveda ponoči. Računajo, da se je v podzemeljske rove in jame, skozi katere se steka čista voda, izteklo vsaj 150 ton močno toksičnih odpadkov. Sanacija bo torej silno težavna, za sedaj pa tehnik z vrstnimi napravami iščejo nove vodne vire, ki ne bi bili okuženi.

Pristojni občinski dejavniki istočasno analizirajo vodo iz zasebnih vodnjakov, da bi ugotovili, ali je morda tudi ta zastrupljena. V soboto si je prizorišče katastrofe ogledal proračunski minister Romita, ki se je seveda pogovoril z domačimi oblastmi, jutri pa bo v Rimu sestanek krajevnih in deželnih upraviteljev z ministrom za civilno zaščito.

Preiskovalci skušajo zdaj ugotoviti, če je za nastale razmere kriv še kdo drug in ne samo podjetje Ecosystem ter lastniki zemljišč. Porodil se je namreč sum, da utegnejo biti v nezakonito dejavnost vpleteni tudi nekateri tovarnarji, oziroma »klienti« Guarnerovega podjetja. Prizadetemu prebivalstvu pravzaprav in kdove kako do tega, da se odkrijejo storilci, kolikor zlasti do tega, da spet pride do normalizacije v vodni preskrbi, saj je voda sedaj dragocena bolj kot zlato.

Katja in »astronavt«

Enajstletna Katja Ličeva, ki je 20. marca odpotovala kot »poslanka miru« v ZDA in tako vrnila obisk pokojne Samantha Smith v SZ leta 1983, si je v spremstvu ameriške prijateljice Star Rowe te dni ogledala vesoljski center Johnson v Houstonu. Na sliki jo vidimo, kako z zanimanjem opazuje model astronavta, ki »stopa po Luninih tleh«. Pred tem se je plavalasa in modrooka Katja mudila v Chicagu pa tudi v New Yorku, mora pa še v Los Angeles in Washington. Njeno potovanje v Ameriko je organiziralo združenje Otroci in šolniki za mir iz Kalifornije, da bi tako počastilo spomin na Samantha, ki je bila ob življenju v lanskim letalski nesreči. Samantha Smith so tudi posvetili manjši muzej v moskovski šoli, ki jo obiskuje Katja. Slednja je aktivna članica najstniškega gibanja za mir v sovjetski domovini.

Se libijski samomorilski piloti urijo v Angliji?

LONDON — Angleška policija je uvedla preiskavo proti skupini mladih Libijcev, ki se urijo na vežbališču za pilote v Kidlingtonu pri Oxfordu. Eden med njimi, 23-letni Adil Masud, naj bi Radiu Tripolis telefonsko sporočil, da se je skupaj s petimi kolegi pripravljen vključiti v protiameriške samomorilske pilotske skupine zaradi nedavnih dogodanj v Sidsrskem zalivu. Angleškim preiskovalcem je Masud to potrdil, vendar s pripombo, da oborožene akcije proti Američanom nikakor ne bi bile uperjene v oporišča ZDA na britanskih tleh.

Značilno pa je, da se vežbališče Kidlington nahaja nedaleč od Greenhama Commona in Upper Heyforda, kjer so nameščene ameriške jedrske rakete. Nekateri izražajo bojazen, češ da bi ta ali oni libijski pilot utegnil na lastno pest napasti bazi, toda poveljstvo vežbališča Kidlington takšno možnost zavrača z utemeljitvijo, da so Libijci pod neprestanim nadzorstvom in da so tudi sicer varnostni ukrepi zelo strogi.

V Kidlingtonu je okrog 300 tečajnikov, in to po večini iz arabskih držav.

Grožnja o ugrabitvi princese Ane samo potegavščina?

RIO DE JANEIRO — Brazilska policija je zanimala izjavo britanskega zunanjega ministrstva, po kateri naj bi tolpa prekupečevalcev z mamili hotela ugrabiti princezo Ano in jo nato zamenjati z zaprtim vodjo razpečevalcev mamil Josejem Carlosom dos Raisom, znanim tudi pod imenom Escadinha. To naj bi se zgodilo tik pred princesinim štiridnevnim zasebnim obiskom v Rio de Janeiru, ki ga je Ana končala v soboto. Grožnja o ugrabitvi naj bi tolpa posredovala brezimno agentom, ki so skrbeli za varnost Ane med njenim obiskom v Braziliji.

Tukajšnja policija trdi, da je takih in podobnih groženj v zadnjih mesecih vse več in da je vsa bojazen bila zaman, reakcijo britanskega ministrstva po označuje kot pretirano.

Želiš pohčeriti »spolno zrelo« deklico? Kar odgovori na oglas

LONDON — Pred kratkim se je v angleškem tedniku »Caribbean Times« pojavil dokaj čuden, pa tudi dvoumen oglas, ki se glasi nekako takole: »Dajte pohčeriti to deklico: ima šest let in je spolno zrela!« Neko združenje za obrambo otrok je takoj sprožilo alarm ter zahtevalo raziskavo, saj se boji, da bo tak oglas »zbudil apetite« spolnih sprevržencev.

Tednik je namreč objavil sliko te deklice, ki je sirota z otoka Grenade in pač išče človeka, ali pa zakonca, ki naj bi jo pohčeril. Vendar ga je bilo vsem očito, da gre tu za deviacijo. V oglašu nadalje še piše: »Deklica je zelo živahna, klepetava, rada ima pohvale in se hitro naveže na bližnjega. Takoj razgali svoja čustva in je lahko že majhna gospodična. Zna biti izzivalna in je spolno zelo zrela.«

Verjetno po takem oglašu res ne more biti več dvomov o njegovem namenu, tako da je tajnica združenja za obrambo otrok, ki skrbi za več tisoč otrok brez staršev, Valerie Riches, jasno dejala, da je deklica v nevarnosti, saj je revija, ki je objavila oglas, zelo brana, njena na-

klada pa je okoli 25 tisoč izvodov tedensko. Revijo prodajajo v glavnem v bogatih predelih Londona, Hamersmith in Fulham, pa tudi drugje v angleškem glavnem mestu.

Ravnatelj krajevnega urada za socialne usluge londonske občine Bruce Cova je obljubil, da se bodo čimprej zavzeli za deklico z Grenade ter še dodal, da ima urad vedno več težav pri iskanju ljudi, ki bi bili pripravljeni na posinovljenje otrok, posebno takih, ki niso »domači«. Vendar je še povedal, da zelo pozorno proučujejo vse posamezne primere, da ne pride do bodočih problemov. Zato meni, da bi mu tudi ta primer ne mogel zbežati, tudi če bi ga nanj ne opozorili.

Kaj pa direktor revije, ki je oglas objavil? Arif Ali se je javno opravičil ter dejal, da bi, če bi osebno videl ta oglas, takoj poskrbel za njegovo odstranitev. Dodal je še, da si njegova revija prizadeva, da bi dobila starše črnskim in mulatskim sirotam in da mu torej taka propaganda prav gotovo ne koristi, obratno! Preiskovalci bodo sedaj ta primer proučili v upanju, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Prvi peterčki iz epruvete so angleški

LONDON — Prejšnji teden so se rodili v neki tukajšnji univerzitetni kliniki prvi peterčki, ki so bili spočeti »in vitro«, to je v epruveti. Vest je priobčil tednik »Sunday People«. Peterčki so vsi moškega spola, ime jim je Alan, Brett, Conno, Douglas in Edward, tehtajo pa 828 do 956 gramov.

Rojeni so bili dva meseca in pol pred predvidenim iztako, in to s pomočjo carskega reza. Porod je trajal nekaj več kot dve minuti. Omenjeni tednik ve povedati, da je mamičica Linda Jacobssen, da je po poklicu šolnica in da si je že vrsto let želela otrok.

Zdravstveno stanje novorojenčkov, pravijo zdravniki, je zadovoljivo, to velja tudi za mater. »Sunday People« dodaja, da bodo Alan, Brett, Conno, Douglas in Edward vsak teden porabili najmanj 250 otroških prevez.

Jože Trobec

Čenča

44.

